

**UCHWAŁA NR RGK.0007.61.2021
RADY GMINY BIAŁE BŁOTA**

z dnia 29 czerwca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach
za rok 2020 i przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 2 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2020, które stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021, zgodnie z zagwarantowanym budżetem gminy, które stanowią załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Białe Błota.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Białe Błota

Jacek Grzywacz

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr RGK.0007.61.2021
Rady Gminy Białe Błota
z dnia 29 czerwca 2021 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁYCH BŁOTACH
ZA ROK 2020
ORAZ
PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2021**

WPROWADZENIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach jako jednostka organizacyjna gminy prowadzi działalność w oparciu o statut oraz regulamin organizacyjny. Poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej realizowano również szereg działań związanych z kompleksowym wsparciem rodziny, jak na przykład: świadczenia rodzinne, pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekunów, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze oraz działania wspierające dla rodzin z problemami, dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych oraz bezrobotnych.

Osobom zgłaszającym się do GOPS udzielamy pomocy, która w zależności od zdiagnozowanych problemów może przybierać różne formy, takie jak np.: wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny, pomoc w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego m.in. dla rodzin i dzieci, opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, zaburzonymi psychicznie oraz bezdomnymi, wsparcie osób doświadczających przemocy oraz wsparcie specjalistów pełniących dyżury w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego. Szczególną opieką obejmujemy najmłodszych oraz młodzież w wieku szkolnym – z myślą o nich podejmowane są działania z zakresu organizacji placówek wsparcia dziennego.

Ośrodek wspierając osoby i rodziny w trudnych sytuacjach życiowych z jednej strony dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego, z drugiej stosuje zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie własnych zasobów, potencjału i aktywności. Nie ograniczamy się wyłącznie do wypłaty zasiłków podopiecznym, ale poszukujemy innowacyjnych form pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym mającym na celu ich aktywizację społeczną i zawodową. W tym celu wykorzystujemy możliwości, jakie niosą ze sobą środki pochodzące z dotacji celowych z budżetu państwa, o których przyznaniu występujemy do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Od lipca 2018 r. Ośrodkowi powierzono kolejne zadanie tj. realizację rządowego programu „Dobry start” – jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na wsparcie uczniów rozpoczynających rok szkolny. Realizacja tego zadania kontynuowana była w 2020 r.

Pomoc środowiskową na rzecz osób starszych, chorych, niepełnosprawnych, samotnych potrzebujących wsparcia zapewniały: usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, Centrum Integracji i Rehabilitacji „Revita” oraz ośrodek wsparcia funkcjonujący na terenie naszej gminy – Środowiskowy Dom Samopomocy w Cielu. Osoby wymagające całodobowej pielęgnacji, kierowane były do domów pomocy społecznej, po uzyskaniu stosownej zgody, zebraniu dokumentacji medycznej potwierdzającej konieczność tego typu wsparcia instytucjonalnego oraz stwierdzeniu braku możliwości udzielenia pomocy przez wstępnych, bądź zstępnych, czy też zapewnienia innych niezbędnych form wsparcia.

Katalog zadań realizowanych przez Ośrodek będzie w bieżącym roku modyfikowany i aktualizowany. Planowany jest dalszy rozwój współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację postawionych przed Ośrodkiem zadań. Chcemy nadal podnosić jakość usług, rangę i prestiż Ośrodka, zwiększać potencjał kadry pracowników Ośrodka. Ośrodek będzie kontynuował realizację projektu finansowanego ze środków EFS oraz projektów ogłaszanych przez MRiPS, wdrażał rozwiązania podejmowane przez rząd w związku ze stanem pandemii.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Poniżej przedstawiamy szczegółowy opis realizowanych zadań.

ZAKRES ZADAŃ I KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁYCH BŁOTACH

Zadania

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach świadczył pomoc na rzecz mieszkańców gminy w szczególności w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.),
- 2) Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2019 - 2023” (t. j. M. P. 2018 poz. 1007),

- 3) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r. Nr 189 poz. 1598 ze zm.),
- 4) Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.),
- 5) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 808 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1297),
- 7) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1329),
- 8) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r. poz. 2407 ze zm.)
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.),
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245),
- 11) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. Nr 81 poz. 448),
- 12) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 821 ze zm.),
- 13) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1398 ze zm.),
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 573),
- 15) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2020r. Dz. U. poz. 685),
- 16) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 176),
- 17) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych (Dz. U. 2017 poz. 2447),
- 18) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 735),
- 19) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020r. poz. 1320 ze zm.),
- 20) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 305),
- 21) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 423 ze zm.),
- 22) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1427 ze zm.),
- 23) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2019 ze zm.),
- 24) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1781 ze zm.),
- 25) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,

- 26) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1327 ze zm.),
 27) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 1359)
 28) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 969),
 29) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2019r. poz. 2277 ze zm.),
 30) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U z 2020r. poz. 2050),
 31) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U z 2020r. poz. 1348 ze zm.),
 32) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061 ze zm.).

Kadra GOPS

Liczba zatrudnionych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach według stanu na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 46 osób, tj. 44,75 etatów.

Tabela Nr 1. Liczba etatów w 2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba etatów
GOPS (w tym Sekcja Świadczeń Społecznych)		31
1	Pracownicy socjalni	10
2	Kierownik	1
3	Zastępca Kierownika	1
4.	Główny księgowy	1
4.	Pracownicy administracyjni	9
5.	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych	2
6.	Referent ds. wychowawczych	2
7.	Referent (fundusz alimentacyjny)	1
8.	Asystent rodziny	2
9.	Pracownicy obsługi	2
WTZ „Dąb”		7,75
1.	Kierownik	1
2.	Instruktor terapii zajęciowej	4,5
3.	Psycholog	1
4.	Rehabilitant	0,50
5.	Specjalista ds. rehabilitacji	0,25
6.	Pracownik administracyjny	0,50
Świetlica socjoterapeutyczna i Ośrodki Wsparcia i Integracji		6
1.	Kierownik	1
2.	Wychowawcy	3,5
3.	Pracownicy obsługi	1,5
OGÓLEM		44,75

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby zadań realizowanych przez pomoc społeczną, co wiąże się z koniecznością poszerzania stanu zatrudnienia, stałego doskonalenia zawodowego, aktualizowania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, owocują corocznym wzrostem poziomu wykształcenia kadry.

POLITYKA SPOŁECZNA :

I. Dział 851 OCHRONA ZDROWIA

1) Przeciwdziałanie alkoholizmowi

a) W ramach realizowanego zadania finansowano działalność świetlicy socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu. Decyzję o utworzeniu świetlicy w tej miejscowości uzasadniał fakt, iż to w Cielu funkcjonowały zlikwidowane później PGR, w konsekwencji czego, mieszkańcy osiedla - byli pracownicy PGR utracili pracę, a tym samym szansę na stabilizację i godne życie. Brak perspektyw pociągnął za sobą szereg negatywnych skutków społecznych, takich jak np. ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia.

W 2020 roku w zajęciach organizowanych w świetlicy łącznie udział wzięło 52 osoby. Do nich należały dzieci w wieku przedszkolnym tj. od 3 do 5 roku życia, dzieci w wieku szkoły podstawowej oraz dorastająca młodzież ucząca się w szkole podstawowej, a także średniej. Część uczestników zajęć to członkowie rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach.

Zajęcia w świetlicy przeprowadzane były w dwóch grupach wiekowych: „Klub malucha” - dzieci najmłodsze w wieku od 3 do 5 lat i grupa mieszana – dzieci i młodzież szkolna. Świetlica otwarta była od poniedziałku do czwartku w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w piątek od 13.00 do 18.00. Program realizowany w świetlicy uwzględniał potrzeby,

upodobania, oczekiwania, predyspozycje uczestników. Podczas codziennych zajęć z dziećmi znalazły się między innymi formy pracy indywidualnej i grupowej oraz elementy zabawowe, poznawcze, twórcze, ruchowe, plastyczne. Wychowawca by zachęcić uczestników zajęć stosował zróżnicowane formy, jak i metody pracy. Zajęcia przebiegały zgodnie z programem opracowanym przez wychowawców i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach.

Proponowane zajęcia w świetlicy miały głównie charakter:

- profilaktyczny,
- edukacyjny,
- opiekuńczy,
- kompensacyjno – wyrównawczy,
- integracyjny,
- poznawczy.

Podczas zajęć „Klubu malucha” dzieci uczyły się przede wszystkim za pomocą zabawy. Wychowawca wykorzystywał ich naturalne predyspozycje i zdolności według indywidualnych potrzeb. Stwarzane były sytuacje sprzyjające odkrywaniu świata, pobudzaniu do logicznego myślenia, ćwiczeniu pamięci, nauce koncentracji, rozwijaniu wyobraźni, kształtowaniu charakteru dzieci. Poprzez zabawę maluchy poznawały między innymi mieszkańców wsi i miasta, owoce, warzywa, grzyby, zwierzęta, symbole narodowe, pory roku (zima, wiosna, jesień) i zmiany z nimi zachodzące w przyrodzie, dźwięki instrumentów, zawody, tematy związane z ekologią i zdrowym żywieniem. Poza tym były wdrażane i utrwalane czynności dnia codziennego takie, jak na przykład: zachowanie podczas posiłku, nawyk mycia rąk, buzi, czyszczenia zębów po posiłku, samodzielne wiązanie sznurowadeł, ubieranie i rozbieranie się podczas wyjścia na spacer, sprzątanie miejsca zabawy. Dzieci poznawały podstawowe zwroty grzecznościowe podnoszące ich kulturę osobistą. Maluchy poprzez bycie w grupie uczyły się funkcjonowania w grupie rówieśniczej i wśród innych osób, a także dzielenia się nie tylko zabawkami.

Ważnym elementem pracy z dziećmi i młodzieżą była współpraca z ich rodzicami. W świetlicy podejmowane były działania aktywizujące rodziców, starsze rodzeństwo, dziadków do czynnego udziału w życiu świetlicy. Odbyły się spotkania integracyjne oraz zorganizowano konkursy. Z uwagi na epidemiologiczny stan w kraju niewiele z zaplanowanych uroczystości się odbyło.

Przedsięwzięcia realizowane w świetlicy wspierane były przez osoby zatrudnione na stanowisku sprzątaczk i robotnika gospodarczego. Osoby odpowiedzialne były za utrzymanie czystości i porządku w świetlicy i na terenie przyległym do świetlicy oraz za pomoc wychowawcy w czasie zajęć „Klubu malucha”.

W zeszłym roku świetlica otrzymała wsparcie ze strony firm, które przekazały na potrzeby pracy z dziećmi między innymi: książki, materiały plastyczne, kolorowanki, puzzle, klocki, zabawki i gry edukacyjne.

Każdy uczestnik zajęć w świetlicy objęty był bezpłatnym dożywianiem. Posiłki dla dzieci podawane były w formie drugiego śniadania („Klub malucha”) oraz podwieczorka, dania obiadowego (grupa starsza). Posiłki obejmowały różnorodne produkty mleczne, zbożowe oraz warzywa i owoce, które urozmaicały dietę podopiecznych. Dzięki temu dzieci poznały smaczne i zdrowe smaki. W każdy piątek, w czasie integracyjnych zajęć kulinarnych przygotowywane

były przez dzieci posiłki, głównie w formie obiadu. Uczestnicy pogłębiali swoją wiedzę i nabywali nowe umiejętności kulinarne oraz uczyli się nakrywania do stołu, kulturalnego spożywania posiłków.

b) Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej – Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego stanowiła ważny element wsparcia dla osób wymagających specjalistycznej pomocy. Osoby te kierowane były na konsultacje do psychologa, terapeutów ds. uzależnień oraz do radcy prawnego. Udzielenie wsparcia w tej formie następowało po zakwalifikowaniu osób zainteresowanych przez pracowników socjalnych, lekarzy, pracowników świetlicy socjoterapeutycznej itp. Z pomocy specjalistów skorzystało ogółem 268 osób.

c) Finansowano działalność 2 grup terapeutycznych prowadzonych w Łochowie prowadzona jest przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II) i w Lisim Ogonie (zajęcia odbywają się w świetlicy wiejskiej). Grupa terapeutyczna w Łochowie realizowała przede wszystkim zadania wychowawcze i przygotowujące je do profilaktyki przeciwalkoholowej w oparciu o specjalistyczne programy, jak np.: program zajęć wychowawczo – profilaktycznych „Spójrz inaczej”, „Drugi elementarz, czyli program siedmiu kroków”, „Profilaktyczno – wychowawczy Program Przeciwdziałania Agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym”, program profilaktyczny dla uczniów klas I-III „Jestem ważny”, szkolny system przeciwdziałania agresji. Zajęcia prowadzone w Lisim Ogonie adresowane były w szczególności do grupy dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w tym dotkniętych problemem współuzależnienia od alkoholu. Kontynuowana była praca o charakterze integracyjnym i psychoedukacyjnym, której celem było wdrażanie kompetencji pracy grupowej oraz, w szerszym rozumieniu - funkcjonowanie w kontekście społecznym. Wsparciem objęto łącznie 35 dzieci.

d) Konsultacje terapeutyczne i rozmowy motywujące do zmiany dla osób uzależnionych i ich rodzin, edukacja w zakresie picia szkodliwego i ryzykownego oraz rozszerzenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego. Konsultacje psychologa i terapeutów ds. uzależnień prowadzone były w Białych Błotach, Łochowie, Cielu i Murowańcu. Do specjalistów trafiały osoby kierowane przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów społecznych, przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, lekarzy pierwszego kontaktu oraz z własnej inicjatywy. Osobom uzależnionym i członkom ich rodzin udzielano konsultacji i porad psychoterapeutycznych. W procesie motywowania do terapii prowadzono edukację w zakresie uzależnienia, współuzależnienia oraz przeciwdziałania przemocy domowej. Z pomocy terapeutów skorzystało łącznie 96 osób.

e) Organizacja zimowisk i półkolonii w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi. W 2020 roku w świetlicy socjoterapeutycznej oraz w ośrodkach wsparcia i integracji zorganizowane zostały półkolonie zimowe pod hasłem „*Między książkami*” oraz półkolonie letnie pod hasłem „*Gminne półkolonie z profilaktyką na Ty*”. W półkoloniach zimowych uczestniczyło łącznie 47 osób. Podczas dwóch turnusów wypoczynku letniego udział wzięło 69 dzieci i młodzieży z terenu gminy Białe Błota.

Poniesiono następujące wydatki:

Wydatki ogółem:	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
	266 876 zł	259 596 zł

2) Pozostała działalność

W ramach omawianego zadania wydawane były decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1398 t.j. ze zm.). Na mocy decyzji koszty pobytu w szpitalu lub koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki	Liczba wydanych decyzji
514 zł	514 zł	5

II. DZIAŁ 852 POMOC SPOŁECZNA

1). Domy Pomocy Społecznej

W domach pomocy społecznej w 2020 r. przebywało 20 osób wymagających całodobowej opieki. Decyzje kierujące do DPS wydano 5 nowym mieszkańcom naszej gminy. Mieszkańcy naszej gminy przebywali w 16 domach pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt pobytu wahał się w przedziale 3 488,51 zł do 4 709,92 zł. Wydatki poniesione na realizację tego zadania przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
577 000 zł	573 898 zł

2) Ośrodki Wsparcia

a) Na terenie gminy funkcjonują 3 ośrodki wsparcia w miejscowościach : Kruszyn Krajeński, Murowaniec i Trzcinec. Zajęcia realizowane były zgodnie z wcześniej opracowanym i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach programami. Wychowawcy przygotowując programy uwzględniali między innymi wiek,

potrzeby, predyspozycje, a także zainteresowania i oczekiwania uczestników.

Do głównych celów, które zaplanowano na 2020 rok i częściowo (ze względu na panującą w kraju sytuację epidemiologiczną) zrealizowano należały: pomoc w nauce, wielokierunkowe wspieranie rozwoju, profilaktyka, zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań dzieci, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, pielęgnowanie tradycji kulturowych i związanych ze świętami, wyrabianie i wzmacnianie pozytywnych cech charakteru. Ponadto aktywacja i integracja dzieci, rodziców oraz lokalnej społeczności.

Poniesione wydatki obejmowały: zakup materiałów do prowadzenia zajęć z uczestnikami oraz artykułów spożywczych w celu dożywiania i realizacji integracyjnych zajęć kulinarnych, koszty utrzymania (usługi telekomunikacyjne, zużycie energii, wody, wywóz nieczystości, pozostałe usługi, zakup niezbędnego wyposażenia). Wydatki związane z wynagrodzeniami osobowymi, dodatkowym wynagrodzeniem rocznym oraz pochodnymi od wynagrodzeń.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim

W 2020 roku na zajęcia organizowane w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim łącznie uczęszczało 46 osób w tym dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat) oraz dzieci, nastolatki i młodzież w wieku szkoły podstawowej. Zajęcia realizowane były w dwóch grupach wiekowych. Najmłodsze dzieci uczęszczały na zajęcia „Klubu Malucha” cztery razy w tygodniu tj. od wtorku do piątku. Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się od wtorku do piątku, w godzinach od 15.00 do 18.00 oraz w sobotę od 10.00 do 15.00.

W czasie zajęć „Klubu malucha” dzieci uczyły się głównie poprzez zabawę. Na miarę swoich możliwości zdobywały nowe umiejętności, nawyki, rozwijały indywidualne potrzeby, zainteresowania, rozbudzały ciekawość i wyobraźnię, kształtowały aktywną postawę. Poprzez uczestnictwo w zajęciach manualnych, rozwijających intelekt, a także ruchowych i muzycznych maluchy uczyły się komunikacji między sobą, bycia i współpracy w grupie rówieśniczej, bogaciły wiedzę. Urozmaicona oferta zajęć przygotowana była w taki sposób, aby poprzez zabawę kształtować, wydobywać mocne cechy dzieci, doskonalić uwagę i koncentrację oraz umiejętności wzrokowo – motoryczne. Zajęcia realizowane były tematycznie. Dzieci poznały między innymi porę roku zimę, wiosnę i jesień, zwyczaje i tradycje kulturowe, zwierzęta domowe, leśne oraz sporty zimowe, bohaterów bajkowych. Wzmacniały i uczyły się wykonywania czynności dnia codziennego takich, jak np. nawyk mycia rąk, buzi, zębów, sprzątanía miejsca zabawy, samodzielnego spożywania posiłku, zmiany obuwia, ubierania i rozbierania wierzchniego okrycia oraz zwrotów grzecznościowych potrzebnych do prawidłowego funkcjonowania.

Zajęcia dla dzieci i młodzieży szkolnej odbywały się zgodnie z opracowanym przez wychowawcę i zatwierdzonym przez kierownika GOPS w Białych Błotach programem zajęć. Stałym punktem dnia było rozpoczynanie zajęć od odrabiania zadań domowych (pomoc indywidualna w nauce, utrwalanie i bogacenie wiedzy szkolnej), a kończenie na zajęciach wspierających wielostronny rozwój uczestników. Do głównych celów, które stawiał sobie wychowawca w pracy z dziećmi należało: wyrównywanie braków w nauce, różnokierunkowy rozwój dzieci, zapewnienie bezpiecznego, pożytecznego spędzania czasu, promowanie zdrowego stylu życia, wyrabianie pozytywnych cech charakteru (systematyczność,

pracowitość, życzliwość, bezinteresowność, dokładność, grzeczność i inne), kształtowanie umiejętności współpracy w grupie, dbania o tradycję i zwyczaje związane z regionem, krajem, wzmacnianie więzi rodzinnych, pokoleniowych, rówieśniczych.

Niezwykle ważnym elementem działalności ośrodka w Kruszynie Krajeńskim zarówno dla uczestników, jak i wychowawcy była współpraca z rodzicami, mieszkańcami sołectwa. Wychowawca otrzymał między innymi drobne upominki dla uczestników zajęć (słodycze, artykuły papiernicze, dekoracyjne). W zeszłym roku z uwagi na panującą w kraju sytuację kontakty ograniczone zostały do niezbędnego minimum.

W ramach realizowanych zajęć w ciągu roku, raz w tygodniu, a także według bieżących potrzeb odbywały się warsztaty socjoterapeutyczne. Dzięki tego rodzaju zajęciom dzieci i młodzież nabywała umiejętności, które pozwalały im sprawniej funkcjonować społecznie i rodzić sobie z różnymi problemami napotkanymi w szkole, w środowisku rówieśniczym, w domu. Zajęcia sprzyjały również odreagowaniu napięć emocjonalnych i były podstawą w uczeniu się nowych umiejętności społecznie akceptowanych. Zajęcia miały charakter spotkań grupowych, na które składały się rozmowy oraz odpowiednio dobrane gry, zabawy i ćwiczenia. Dzieci i młodzież chętnie brały w nich udział.

Uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli bezpłatnym dożywianiem. Codziennie dzieci otrzymywały posiłek, który był urozmaicony, podawany w formie drugiego śniadania dla dzieci z „Klubu Malucha” lub podwieczorka, dania obiadowego dla dzieci i młodzieży szkolnej.

W ramach współpracy z sołtysem i radą sołecką Kruszyna Krajeńskiego ośrodek udostępniany był na zebrania wiejskie, rady sołeckiej oraz spotkania informacyjne dla mieszkańców. Ponadto przekazane zostało do wyłącznej dyspozycji sołtysa i rady sołeckiej pomieszczenie magazynowe znajdujące się w ośrodku.

W 2020 roku ośrodek użyczany był w ramach podpisanej umowy seniorom zamieszkującym teren Kruszyna Krajeńskiego, zrzeszonym w kole seniora „Kwiat kruszyny”. W ramach tej umowy na terenie ośrodka organizowane były spotkania, warsztaty dla seniorów oraz zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Seniorzy korzystali z pomieszczeń ośrodka wyłącznie na początku zeszłego roku.

W ubiegłym roku wsparcia na rzecz ośrodka udzieliły osoby indywidualne, głównie rodzice uczestników zajęć oraz firmy prywatne przekazując między innymi: książki edukacyjne, albumy, puzzle, zabawki i gry edukacyjne.

Działania podejmowane w ośrodku wspomagane były przez osobę wykonującą prace społecznie użyteczne oraz osoby zatrudnione w charakterze sprzątaczk i robotnika gospodarczego. Do zakresu ich obowiązków należało utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka i przyległym oraz pomoc wychowawcy podczas zajęć z najmłodszymi uczestnikami „Klubu malucha”.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu

Na przestrzeni 2020 roku z zajęć, warsztatów i innych spotkań realizowanych na terenie Ośrodka Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu skorzystało 27 osób. W tym dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym, oraz mieszkańcy Trzcińca - głównie seniorzy. Stałych uczestników zajęć było 16 osób starszych i 2 dzieci. Pozostałe osoby wzięły udział w warsztatach, półkoloniach.

Ośrodek funkcjonował od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych tj. od 15.00 do 18.00, wyjątek stanowiły warsztaty, gdzie godziny pracy ośrodka były odpowiednio wydłużane.

Z powodu panującej w kraju epidemii ośrodek realizował zajęcia w pierwszym kwartale 2020 roku oraz w miesiącach wrzesień, październik. Odbywały się zajęcia dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnego środowiska. W związku z niewielką liczbą dzieci szkolnych zamieszkujących pobliski teren działania ośrodka skupiano przede wszystkim na seniorach. Do udziału w zajęciach zaproszono również dzieci w wieku przedszkolnym. Wychowawca realizując program brał w szczególności pod uwagę wiek, predyspozycje oraz zainteresowania seniorów i dzieci. Głównym celem było zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu, zmobilizowanie starszych mieszkańców do wyjścia z domu, a także szeroko rozumiana integracja społeczna. Udział w zajęciach dał seniorom możliwość spędzenia czasu w miłej atmosferze i przyjaznym towarzystwie ponadto rozwijał ich zdolności manualne, pobudzał do kreatywnego, twórczego myślenia. Seniorzy z upływem czasu próbują swoich sił w różnych coraz to nowszych i bardziej wymagających warsztatach. Mieszkańcy podczas zajęć mieli okazję, by bliżej się poznać, a przede wszystkim mogli poczuć się potrzebną częścią społeczności. Zajęcia realizowane były głównie w formie warsztatów i spotkań okolicznościowych.

Wybrane spotkania integracyjne dla mieszkańców zorganizowane były we współpracy z sołtysem oraz radą sołecką Trzcince. Rada zabezpieczyła częściowo materiały na warsztaty, pokryła koszty oraz pomogła w zaproszeniu uczestników.

Uczestnicy zajęć w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcince każdego dnia mieli zapewniony nieodpłatny posiłek w formie podwieczorka lub dania obiadowego. Posiłki przygotowywane były wraz z najmłodszymi uczestnikami w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych.

Funkcjonowanie Ośrodka Wsparcia i Integracji „Jagódka” wspierane było przez osobę zatrudnioną na umowę zlecenie oraz pracownika gospodarczego. Do ich obowiązków należało utrzymanie czystości i porządku zarówno na terenie ośrodka, jak i wokół budynku.

Ośrodek „Jagódka” jest otwarty i zainteresowany każdą formą wsparcia i współpracy z mieszkańcami Trzcince, lokalną władzą, osobami prywatnymi i instytucjami. Na początku zeszłego roku z pomieszczeń ośrodka korzystali mieszkańcy sołectwa podczas organizowanego zebrania wiejskiego i na spotkanie rady sołeckiej. Z uwagi na panującą w kraju sytuację zaplanowane, wspólne warsztaty, uroczystości, spotkania i inne działania zostały odwołane.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu

W 2020 roku w zajęciach organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu łącznie udział wzięło 47 dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i dorastającej młodzieży w wieku szkolnym.

Ośrodek otwarty był od poniedziałku do czwartku w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w piątek od godziny 13.00 do 18.00. Zajęcia skierowane były zarówno do najmłodszych mieszkańców Murowańca - dzieci w wieku od 3 do 5 lat, które skupione były w grupie „Klub malucha”, jak i do dzieci i nastolatków, które stanowiły w ośrodku grupę starszą.

Zajęcia realizowane były zgodnie z wcześniej przygotowanym przez wychowawcę programem i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Wychowawca opracowując program brał pod uwagę między innymi wiek, potrzeby, predyspozycje, a także zamiłowania i oczekiwania uczestników. Do głównych celów, które zaplanowano na 2020 rok i zrealizowano częściowo z uwagi na panujący stan epidemii w kraju należały: wsparcie w nauce, wielowymiarowe wspomaganie rozwoju, profilaktyka, zagospodarowanie czasu wolnego po zakończeniu lekcji szkolnych, rozwijanie zainteresowań dzieci, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, proekologicznych, pielęgnowanie tradycji narodowych również tych związanych z różnymi świętami, wyrabianie i wzmacnianie pozytywnych cech charakteru. Ponadto integracja dzieci, rodziców oraz lokalnej społeczności. Poprzez udział w zajęciach dzieci i nastolatki uczyli się współdziałania w grupie, logicznego myślenia, pogłębiali wiedzę i horyzonty myślowe, utrwalali czynności dnia codziennego, zdobywali nowe umiejętności i doświadczenia pozwalające na korzystniejsze funkcjonowanie w środowisku.

Najmłodsze dzieci w czasie spotkań „Klubu malucha” uczestniczyły w zajęciach manualnych, ruchowych, edukacyjnych. Poznawały rówieśników i uczyły się komunikacji w grupie. Zajęcia odbywały się w formie zabaw dostosowanych do wieku i możliwości uczestników. Program przygotowany był w taki sposób, aby wykorzystać naturalny potencjał dzieci, a także aby zachęcić do poznawania świata w ciekawy sposób, wieloma zmysłami. Podczas zajęć poruszane były między innymi tematy związane z funkcjonowaniem gospodarstwa domowego, ekologią, zdrowiem, zachodzeniem zmian w przyrodzie, ubiorem, przepisami ruchu drogowego, numerami alarmowymi, przyrodą Polski i inne. Dzieci uczyły się przestrzegania zasad panujących w grupie oraz ośrodka, wzmacniały czynności dnia codziennego takie, jak: mycie zębów, wiązanie butów, ubieranie, rozbieranie się, toaleta.

Każdy uczestnik w czasie zajęć otrzymywał bezpłatny posiłek celem dożywiania. W ramach zajęć starsze dzieci pod nadzorem opiekuna przygotowywały smaczne i zdrowe posiłki w formie II śniadania, podwieczorka lub dania obiadowego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się integracyjne zajęcia kulinarne, gdzie starsze dzieci mogły wykazać się swoimi kulinarnymi umiejętnościami oraz zdobyć nową wiedzę sztuki przyrządzania potraw.

Podobnie, jak w latach ubiegłych, tak i w 2020 roku ośrodek kontynuował współpracę z Kołem Przyjaciół Murowańca i okolic „Murowianka”, Kołem Gospodyń Wiejskich „Murowaniec Razem” oraz sołtysem miejscowości Murowaniec. W ramach podpisanej umowy bezpłatnie udostępniano pomieszczenia ośrodka w celu organizowania spotkań członków klubu. Ośrodek udostępniano sołtysowi i radzie sołeckiej celem ułatwienia kontaktu z mieszkańcami oraz na przeprowadzanie zebrań wiejskich. Z uwagi na pandemię nie było wiele udostępnień ośrodka. Ponadto w ubiegłym roku pomieszczenia świetlicy wynajmowane były osobom prywatnym, mieszkańcom Murowańca na kameralne uroczystości rodzinne.

W zeszłym roku działania Ośrodka Wsparcia i Integracji „Malina” wspomagane były przez osoby zatrudnione na stanowisku sprzątaczk i pracownika gospodarczego. Do ich obowiązków należało utrzymanie czystości i ładu na terenie ośrodka oraz na placu zabaw, drobne naprawy, prace malarskie, a także pomoc wychowawcy w grupie „Klubu malucha”.

W 2020 roku wsparcia dla korzystniejszego funkcjonowania ośrodka udzieliły prywatne firmy. Przekazały między innymi: książki tematyczne, zabawki, gry edukacyjne, puzzle, klocki, materiały piśmiennicze i plastyczne.

Kalendarium imprez zrealizowanych w świetlicy i w ośrodkach wsparcia i integracji

W 2020 roku z uwagi na pandemię dzieci, młodzież miała możliwość uczestniczenia tylko w pierwszym kwartale roku, w wakacje oraz w miesiącach powakacyjnych w następujących zajęciach, warsztatach, spotkaniach oraz wyjazdach:

- integracyjne spotkanie z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, występ artystyczny dzieci połączony z konkursami i wspólnym posiłkiem,
- warsztaty z bydgoską artystką Justyną Żywiecką tworzenia bransoletek z koralików toho,
- warsztaty decoupage: świeczniki,
- warsztaty z panią Agnieszką Bielawską: róże z foamiranu,
- „Tłusty Czwartek i Ostatki” - wspólne spotkania kulinarno - biesiadne,
- bezpłatne szkolenie komputerowe dostosowane do potrzeb i oczekiwań uczestników, skierowane było do mieszkańców Trzcianca w wieku od 25 lat do 75 lat, zakończone uzyskaniem certyfikatu,
- warsztaty wielkanocne - pisanki z wykorzystaniem masy lekkiej i preparatu do spękań dwuelementowego,
- warsztaty ozdabiania ramek z elementami z masy lekkiej,
- warsztaty: ozdabianie torby na zakupy przy pomocy szablonów i farb do tkanin,
- warsztaty tworzenia breloczków do kluczy z wykorzystaniem podstaw makramy ze sznurka,
- warsztaty z panią Justyną Żywiecką: tworzenie domków z gliny i ich szkliwienie. Warsztaty przy udziale funduszy sołeckich,
- warsztaty tworzenia kartek okolicznościowych przy pomocy wykrojników i maszyny do cięcia,
- uroczyste spotkanie seniorów zrzeszonych przy ośrodku z kierownikiem GOPS w Białych Błotach,
- spotkania urodzinowe członków klubu seniora „Leśna rodzina”, wspólne przygotowanie, składanie życzeń, śpiewanie i biesiadowanie,
- ferie zimowe pod mottem przewodnim „Między książkami”; dzieci wzięły udział warsztatach twórczych w księgarni, w wyjeździe do Muzeum Piśmiennictwa i Drukarstwa w Grębocinie, uczestniczyły w lekcji bibliotecznego, tworzyli gry i książki,
- „Gminne półkolonie z profilaktyką na Ty” – zorganizowane były we współpracy z Urzędem Gminy w Białych Błotach; uczestnicy brali udział w warsztatach florystycznych związanych z lawendą oraz z pszczelarzem, w zajęciach plastyczno-rękodzielniczych, zajęciach techniczno-rękodzielniczych, wyjechali do Centrum Edukacji Ekologicznej na warsztaty ekologiczne do Myślęcinka,
- cykl warsztatów interaktywnych muzycznych pt. „Muzyka poznawana różnymi zmysłami” - warsztaty odbyły się pod hasłem „Pożegnanie lata” (wrzesień), „Jesienne inspiracje” (październik), „Dzień Niepodległości” (listopad),
- konkurs aktywizujący dzieci i młodzież oraz ich rodziców na „Najciekawszą kartkę bożonarodzeniową”,
- przygotowanie paczek świątecznych i kartek z życzeniami dla podopiecznych świetlicy,
- warsztaty socjoterapeutyczne - realizowane były raz w tygodniu oraz według bieżących potrzeb uczestników. Dzieci podczas zajęć zaspokajały własne potrzeby emocjonalne i społeczne, rozwijały swoje zainteresowania. Celem udziału w warsztatach było spowodowanie tego, aby dzieci i młodzież poznawały samych siebie, swoje mocne i słabe

strony, swoje talenty, zdolności, będą umiały budować poczucie własnej wartości, rozpoznawać i nazywać emocje, uczucia swoje oraz innych, co wpłynie na polepszenie funkcjonowania w środowisku rodzinnym, lokalnym, szkolnym, rówieśniczym. Wydatki na poszczególne ośrodki wsparcia kształtowały się następująco :

Ośrodek Wsparcia i Integracji	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
Wydatki ogółem:	407 400 zł	404 687 zł

b) W ramach tego zadania ponoszono koszty związane z pobytem 5 dzieci z terenu naszej gminy w Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Zespole Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
155 500 zł	155 481 zł

3) Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Głównymi aktami prawnymi regulującymi kwestie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określającymi zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 218 t. j. z późn.zm.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245). Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9 a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2020 roku odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodnicząca Zespołu powołała 34 grupy robocze; odbyło się 89 posiedzeń grup roboczych. Prowadzono 37 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 6 wszczęto w 2019 r. Pomocą zostało objętych 115 osób. Wszczęcie procedury następowało na wniosek policji, oświaty, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W 2020 roku nie odnotowano żadnej procedury niebieskiej karty wszczętej przez inne uprawnione podmioty tj. oświatę, ochronę zdrowia, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Formularze wypełniane były przede wszystkim przez pracowników socjalnych i Funkcjonariuszy Policji.

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w roku 2020		
	ogółem	115
w tym	medycznego	11
	psychologicznego	32
	prawnego	19
	socjalnego i rodzinnego	115
	terapeutycznego	63
	pedagogicznego	28

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
28 150 zł	27 925 zł

4) Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za świadczeniobiorców posiadających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekunów – na mocy ustawy o świadczeniach rodzinnych, oraz do zasiłku stałego na mocy ustawy o pomocy społecznej.

Rodzaj świadczenia	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
Świadczenia przyznane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	62 433 zł	62 397 zł
Zasiłek stały	19 000 zł	18 086 zł

5) Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Pomoc finansowa w formie zasiłków przyznawana była na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876 t.j. ze zm.).

Podstawową przesłanką udzielenia wsparcia osobom i rodzinom w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, przy uwzględnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy, który określa, że dochód na osobę w rodzinie od 1 października 2018r. nie może przekroczyć kwoty **528,00 zł netto na osobę w rodzinie i kwoty 701,00 zł netto w przypadku osoby samotnie gospodarującej.**

W 2020 r. wypłacono 184 świadczenia z tytułu zasiłków okresowych 56 uprawnionym rodzinom. Prawo do zasiłków celowych przyznano 234 rodzinom. Nie opłacano składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (nie wpłynęły wnioski w tej sprawie).

Szczegółowe informacje na temat realizowanego zadania przedstawiamy poniżej:

**Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej
(z wyłączeniem pracy socjalnej) w latach 2018 – 2020**

Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	268	256	291
Liczba osób w tych rodzinach	663	620	722

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2018 – 2020 – pogrubioną czcionką zaznaczono 3 główne powody przyznania pomocy, dominujące w danym roku

Powód korzystania z pomocy	Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	147	382	130	313	143	338
Bezdomność	10	11	8	9	10	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	37	13	65	21	116
Bezrobocie	90	266	78	223	67	190
Niepełnosprawność	154	367	151	356	149	354
Długotrwała lub ciężka choroba	83	165	91	179	110	235
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym:	87	356	84	320	98	385
<i>rodziny niepełne</i>	45	164	39	137	45	157
<i>rodziny wielodzietne</i>	30	172	27	150	36	211
Przemoc w rodzinie	11	38	7	25	6	19
Alkoholizm	35	84	25	54	33	78
Narkomania	2	6	1	3	2	4

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12	26	6	15	11	18
Sytuacja kryzysowa	1	1	1	1	1	1
Zdarzenie losowe	1	2	0	0	3	11

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

(Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się).

Szczegółowe informacje na temat wykonania budżetu w ramach opisywanego zadania zawiera poniższa tabela

Rodzaj zasiłku	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
Wydatek ogółem : w tym :	461 500 zł	461 498 zł
zasiłki okresowe (dotacja celowa)	85 600 zł	85 600 zł
zasiłki celowe (środki własne)	375 900 zł	375 898 zł

6) Zasiłki stale

Prawo do tego świadczenia otrzymało 38 osób legitymujących się znacznym, bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które jednocześnie spełniły kryteria ustawowe określone w ustawie o pomocy społecznej (701 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 528 zł na osobę w rodzinie).

Plan finansowy na 2020 r.	Wydatki poniesione w okresie styczeń-grudzień 2019 r.
202 555 zł (dotacja celowa)	202 547 zł

7) Ośrodki Pomocy Społecznej

Wydatki związane z działalnością GOPS obejmowały wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, bieżące wydatki związane z utrzymaniem ośrodka oraz wypłatę wynagrodzeń przyznanych przez sąd w związku z pełnieniem funkcji opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej (dotacja celowa), bądź kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (środki własne). Bieżące wydatki dotyczyły m.in. zakupu niezbędnego wyposażenia, czasopism, literatury, artykułów biurowych, środków czystości, opłaty mediów, konserwacji oraz naprawy sprzętu, opłat pocztowych i bankowych, informatycznych, konwojowanie gotówki, monitoring pomieszczeń, przeglądy techniczne, usługi telekomunikacyjne, podróży służbowych, odpisów na ZFŚS, szkoleń, ubezpieczeń mienia, zakup środków ochrony w związku z Covid-19. Stan zatrudnienia w ramach wszystkich zadań realizowanych przez GOPS wynosił 22 etaty.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki Stan wykonania	
ogółem : 2 354 311 zł	ogółem :	2 339 064 zł
	w tym:	
	- koszty utrzymania ośrodka	2 315 064 zł
	- wynagrodzenie dla opiekunów i kuratorów	24 000 zł

8) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługami opiekuńczymi objęte zostały osoby samotne, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania ze względu na wiek lub stan zdrowia – 41 osób. Usługi świadczone były przez opiekunki w domu klienta, na podstawie pisemnej decyzji administracyjnej i obejmowały niesienie pomocy w czynnościach dnia codziennego, takich jak np.: sprzątanie, pranie, gotowanie posiłków, robienie zakupów, palenie w piecu, organizowanie wizyt lekarskich. Ponadto świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach zadań zleconych gminie. Usługi tego typu obejmują osoby, które wymagają specjalistycznej pomocy dostosowanej do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. W ramach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych prowadzona była terapia behawioralna, w szczególności w środowiskach z występującym autyzmem, indywidualne zajęcia o charakterze rehabilitacyjnym, terapia logopedyczna, sensoryczna i pedagogiczna, rehabilitacja ruchowa, zajęcia uspołeczniające i poszerzające umiejętności społeczne. Z tej formy pomocy skorzystały 32 osoby.

Rodzaj pomocy	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
Wydatek ogółem : w tym :	375 944 zł	371 969 zł
usługi opiekuńcze (środki własne)	124 300 zł	120 993 zł

specjalistyczne usługi opiekuńcze (dotacja celowa)	251 644 zł	250 976 zł
---	------------	------------

9) Usługi opiekuńcze - projekt współfinansowany ze środków UE

Wójt Gminy Białe Błota w dniu 16 kwietnia 2019 r. podpisał umowę nr UM WR.433.1.029.2019 o dofinansowanie projektu „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota” Nr RPKP.09.01.-04--0019/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo Działania 9.1 włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Podziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020. Cel szczegółowy projektu to zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do różnych form niestacjonarnych usług opiekuńczych, dla osób niesamodzielnych, usług asystenckich, w tym dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale lub przewlekle chorych objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi oraz rozwój usług ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności dla opiekunów. Pomoc w powyższej formie skierowano do 22 osób, z czego:

- dla 6 osób przyznano pomoc w formie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych z zaburzeniami psychicznymi,
- dla 5 osób przyznano pomoc w formie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych,
- dla 10 osób usługi opiekuńczo- gospodarcze,
- jednej osobie z niepełnosprawnościami przyznano pomoc w formie wsparcia asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
189 035 zł	<ul style="list-style-type: none"> - środki EFS 147 273 zł - dotacja celowa 8 688 zł - środki własne 11 993 zł

10) Pomoc w zakresie dożywiania

W ramach zadania realizowano program rządowy pn. „Posiłek w szkole i w domu”. Prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach, przedszkolach i żłobku, z wyłączeniem przerw wakacyjnych oraz okresów zawieszenia działalności placówek oświatowych na mocy decyzji Wojewody Kujawsko - Pomorskiego w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Posiłki spożywało 57 dzieci (30 rodzin; 2 980 świadczeń). Ponadto podopiecznym GOPS udzielano pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Świadczenia przyznawane były głównie w formie gotówkowej. Zasiłki na zakup żywności przyznawane były również w formie rzeczowej tym środowiskom, w których stwierdzono wydatkowanie przyznawanej pomocy niezgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzji administracyjnej, w celu zapobieżenia

wydatkowaniu przyznanej pomocy na inne artykuły. Zasiłki celowe przyznano 142 rodzinom (402 osoby w tych rodzinach; 849 świadczeń).

Źródło finansowania	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
dotacja celowa	151 400 zł	146 512 zł
środki własne	100 934 zł	97 675 zł

11) Pozostała działalność

a) Prowadzenie Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”. Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługi świadczone przez CiR „REVITA” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS. W ramach działalności prowadzona jest wypożyczalnia sprzętu pomocniczego (np. balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwoślizgowe, w tym zmiennociśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie, łóżka rehabilitacyjne, kule). Osoby starsze, chore, niepełnosprawne, które pozbawione są możliwości dotarcia do placówek służby zdrowia, na rehabilitację, załatwienia spraw urzędowych, dowożone są środkiem transportu, którym dysponuje „Revita” do w/w placówek. Z tej formy wsparcia skorzystało 58 osób.

b) Realizowano również inne zadania, zgodnie z poniższym zestawieniem.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki	
ogółem: 210 649 zł	ogółem:	166 357 zł
	w tym:	
	- CiR „REVITA”	92 133 zł
	- prace społecznie-użyteczne	2 965 zł
	- pobyt dziecka w pieczy zastępczej	70 570 zł
	- program „Czyste powietrze” (koszt wydawania zaświadczeń)	689 zł
	- program „Wspieraj Seniora”	0 zł

c) Prowadzenie Klubu „Senior+”

Gmina Białe Błota chcąc zintegrować środowisko osób starszych w kwietniu 2019 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu Samorządowego Programu "Białobłocki Senior", który zakłada powstawanie Klubów "Senior+" w każdej miejscowości należącej do gminy. Klub Senior+ w Łochowie powstał w roku 2018 a kolejny w Cielu w roku 2019 - dzięki wsparciu i dofinansowaniu z Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015–2020. Program „Senior+” na lata 2015-2020 realizuje założenia Polityki społecznej wobec osób starszych. Kluby Senior+ działające na terenie Gminy Białe Błota zostały utworzone przy dofinansowaniu z tzw. Modułu I - jednorazowe wsparcie finansowe na

utworzenie i/lub wyposażenie ośrodka wsparcia w wysokości do 80% całkowitego kosztu realizacji zadania.

W kolejnych latach Kluby Senior+ rozpoczęły swoją działalność zgodnie ze swoim przeznaczeniem – Klub Senior+ w Łochowie w roku 2019, a Klub Senior+ w Cielu w roku 2020 – przy wsparciu finansowym z Modułu II - zapewnienie funkcjonowania już istniejących ośrodków wsparcia, utworzonych w ramach modułu I. Celem strategicznym programu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Długofalowym celem polityki społecznej wobec osób starszych jest stworzenie warunków do aktywnego starzenia się, tak aby zapewnić im pełny udział w życiu społecznym. Osoby starsze powinny czuć się bezpieczne, móc uczestniczyć w swojej społeczności i odczuwać solidarność z innymi osobami. Jednym z priorytetowych celów Programu jest rozwój różnorodnych środowiskowych form opieki dziennej dla osób starszych, w tym sieci placówek dziennego pobytu. Powstałe placówki umożliwiają aktywne spędzanie czasu wolnego 60 osobom z terenu gminy Białe Błota.

Źródło finansowania	Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
dotacja celowa	39 799 zł	39 799 zł
środki własne	78 600 zł	77 357 zł

III. DZIAŁ 853 POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1) Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb" przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest placówką pobytu dziennego, realizującą zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Głównym celem Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” jest stwarzanie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności do podjęcia zatrudnienia. W związku z czasowym zawieszeniem działalności w WTZ „Dąb” związanym z pandemią COVID-19 w Polsce, w okresie od 12.03.2020r. do końca maja oraz od października do końca grudnia 2020r. kadra terapeutyczna podjęła próby działań zdalnych, aby utrzymać efekty dotychczasowej rehabilitacji uczestników oraz udzielić im wsparcia. Nawiązywano również z uczestnikami kontakty w formie przeprowadzania rozmów telefonicznych.

Formy terapii zajęciowej uwzględniały przede wszystkim kryterium ilościowe osób biorących udział w zorganizowanych działaniach rehabilitacyjnych:

a/ Terapia indywidualna

Uczestnik wykonywał zadania specjalnie dla niego przeznaczone i dobrane tak, aby korygowały jego zaburzone sfery w sposób indywidualny.

b/ Terapia grupowa

Kilkoro uczestników wykonywało różne, bądź te same zadania. Program pracy uczestników WTZ oraz ich przynależność do grup zadaniowych był uzależniony od stopnia indywidualnych kompetencji i możliwości zarówno w sferze edukacyjnej jak i komunikacyjnej, wynikał z rodzaju i stopnia niepełnosprawności każdego uczestnika WTZ.

c/ Terapia zbiorowa

Uczestnicy wykonywali jednocześnie te same prace, pracując we właściwym dla siebie tempie.

Rodzaje terapii zajęciowej zastosowane w procesie rehabilitacji:

a/ Ergoterapia. Stosowanie terapii poprzez pracę i zajęcia manualne. Ergoterapia była realizowana w pracowniach, których zadaniem było przygotowanie uczestników do rozwijania zaradności życiowej, odpowiadającej ich możliwościom fizycznym i intelektualnym, prowadzącej do aktywnego włączenia się w życie społeczne oraz podjęcia pracy zawodowej.

b/ Socjoterapia, psychoterapia i psychoedukacja:

Zastosowanie terapii zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych i towarzyskich.

c/ Arteterapia:

Zastosowanie terapii poprzez kontakt bierny i czynny ze sztuką i kulturą.

d/ Rehabilitacja ruchowa.

e/ Zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej.

f/ Trening ekonomiczny jako instrument motywacyjny.

Zajęcia z uczestnikami realizowane były w następujących pracowniach:

a/ Terapia w pracowni dnia codziennego. Zajęcia prowadzone w tej pracowni przygotowywały uczestników do samodzielnego funkcjonowania w codziennym życiu oraz pomogły rozwijać zaradność życiową. Przygotowywały do samodzielności, przyzwyczajały do ciągłego zwracania uwagi na bezpieczeństwo swoje i innych osób. Wyrabiały nawyki posługiwania się przedmiotami i urządzeniami codziennego użytku, dbania o swoje środowisko i higienę osobistą. W ramach tej pracowni były prowadzone :

- zajęcia gospodarstwa domowego, których celem było rozwijanie umiejętności praktycznych dotyczących dbania o czystość i porządek wokół siebie poprzez wykonywanie prostych prac podejmowanych w każdym gospodarstwie, takich jak: sprząatanie, pranie, prasowanie, gotowanie, zmywanie oraz zapoznawanie się z urządzeniami przydatnymi w codziennym życiu: odkurzacz, żelazko, pralka, zmywarka, lodówka, mikser, kuchenka mikrofalowa a także poznawanie zasad bezpieczeństwa przy ich użytkowaniu.
- zajęcia kulinarne: miały na celu zwiększyć samodzielność uczestników w przygotowywaniu posiłków. Polegało to na przygotowaniu różnego rodzaju potraw oraz pieczeniu ciasta, z zachowaniem podstawowych zasad higieny żywienia. Różnorodność potraw była dostosowana do sezonu obfitującego w określone warzywa i owoce oraz do okresów związanych z polską tradycją i kulturą, np. przygotowaniu potraw na święta wielkanocne i bożonarodzeniowe.
- zajęcia samoobsługi w życiu codziennym: wyrabiały podstawowe nawyki dbania o higienę osobistą oraz wytwarzały nawyki prozdrowotne np. modelowanie wizyty u lekarza, zasad zachowania się w sytuacji choroby.

W pracowni dnia codziennego prowadzone są również :

- trening ekonomiczny – przygotowanie tygodniowego jadłospisu oraz listy zakupów , jak również wydatków z tym związanych.
  - odróżnianie i liczenie nominałów, planowanie wydatków
  - orientacja w dochodach własnych, oszczędzanie
  - kształtowanie umiejętności dokonywania prostych zakupów: ćwiczenia w używaniu pieniędzy jako środka płatniczego

- socjoterapia : praca z grupą, dyskusje, pogadanki, trening rozwiązywania problemów
- zajęcia uzupełniające – trening funkcji poznawczych :
  - ćwiczenia manipulacyjne – poprawa sprawności manualnej
  - układanki edukacyjne , puzzle
  - gry strategiczne
  - gry tematyczne
  - gry planszowe

Wartości terapeutyczne podejmowanych działań rehabilitacyjnych:

- ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej
- trening w zakresie samodzielności w życiu codziennym
- umiejętności odpowiedniego zachowania się, zasady savoir-vivre
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego
- ćwiczenia w dbaniu o czystość środowiska mieszkalnego.

b/ Terapia w pracowni multimedialnej i technik graficznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu rozwijanie takich cech jak: cierpliwość, wytrwałość, dokładność. Wyrabianie nawyku dbania o bezpieczeństwo, zachowania czystości na stanowisku pracy oraz odpowiedzialności za przyjęte do realizacji zadanie. W ramach tej pracowni prowadzone były następujące zajęcia:

- zajęcia informatyczne – służyły zdobywaniu wszelkich umiejętności związanych z obsługą komputera w życiu codziennym: edycji tekstu, posługiwania się Internetem, rozmów za pomocą programu komunikacyjnego, np. Skype, drukowania i przetwarzania dokumentów, pracy w edytorze tekstu Word oraz prac z programem PowerPoint w celu tworzenia prezentacji multimedialnych na wybrany temat. Prowadzona była nauka zapisywania i odczytywania danych na komputerze, zakładania kont mailowych, prowadzenia korespondencji za pomocą Internetu. Prowadzony był trening zdobywania potrzebnych informacji za pomocą wyszukiwarek internetowych i przetwarzanie ich na własny użytek. W ramach pracowni multimedialnej i technik graficznych prowadzone były następujące zajęcia:

- zajęcia graficzne – wszelkie czynności wykonywane na zajęciach były związane z tworzeniem obrazów graficznych w formie kartek i pocztówek okolicznościowych, tworzeniem grafiki komputerowej do celów projektowych, skanowaniem zdjęć, drukowaniem, kopiowaniem, segregowaniem, przycinaniem, przycinaniem, oprawianiem, składaniem, zszywaniem, sklejanem wcześniej przygotowanego materiału. Zadania miały na celu przekierowanie procesów myślowych w proces twórczy, pobudzający rozwój wyobraźni. Nauka podstawowych czynności związanych z uruchamianiem i obsługą urządzeń poligraficznych i biurowych (maszyny kopiującej, gilotyny, zgrzewarki oraz innych maszyn i narzędzi pomocniczych).

W pracowni Multimedialnej i technik graficznych odbywają się również zajęcia:

- Ergoterapii – garncarstwo i ceramika (tworzenie naczyń, figurek z gliny oraz szkliwienie), wikliniarstwo (wyplatanie różnych form z wikliny papierowej i wikliny naturalnej).
- Arteterapii – rysowanie (kredkami olejnymi, pastelami, ołówkowymi), malarstwo (malowanie farbami plakatowymi, akrylami), sztuki użytkowe (fotografia – obróbka zdjęć w formie elektronicznej), zdobnictwo dekoratorskie (tworzenie ozdób okolicznościowych, zdobienie ich np. metodą decoupage). W zakresie multimedialnych technik obróbka szaty graficznej do małych i dużych form dokumentów, redagowanie i przygotowywanie form graficznych do gazetki warsztatowej „Głos Dębu” z wykorzystywaniem Internetu w szukaniu nowych elementów graficznych oraz czcionek.

Wartości terapeutyczne wykonywanych zadań:

- ćwiczenia koncentracji i pamięci
- podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadań
- trening umiejętności pracy w zespole
- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy

c/ Terapia w pracowni rękodzieła i sztuk plastycznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu podtrzymywanie lub wykształcenie umiejętności posługiwania się różnymi narzędziami i materiałami oraz wykorzystania ich w taki sposób, aby stanowiły bodziec do wyrażania twórczej ekspresji. Miały na celu uczenie uczestników nowych technik i wskazywania na możliwość ich łączenia. Zwrócenia uwagi na estetykę, na konieczność dbania o środowisko. Rehabilitacja polegała na nauce umiejętności rzemieślniczo-artystycznych: szycie, malowanie, tkanie, szydełkowanie, wycinanie, filcowanie, wykonywanie ozdób na odzieży, tworzenie biżuterii, bibelotów, maskotek, toreb, nakryć głowy. Zdobywanie umiejętności odpowiedniego doboru materiałów (dla danej czynności) i odpowiedniego ich wykorzystania. Dbanie o porządek w miejscu pracy i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa.

- zajęcia krawieckie – miały na celu rozwijanie umiejętności manualnych, ćwiczenie dokładności poprzez wykonywanie form wykroju, krojenie materiału, wycinanie elementów, naukę obsługi maszyn szyjących. Uczestnicy poznali podstawowe techniki czynności krawieckich, w tym: nawleknięcia nitki na igłę, robienia pętelki, rozpoczynania i zakańczania szycia ręcznego, łączenie dwóch tkanin ścięciem za igłą i na okrętce, wykonywania prostych ściągów ozdobnych: sznureczek, łańcuszek, krzyżakowy, pętelkowy, dziergany, przyszywanie guzików z dwiema i czterema dziurkami oraz guzików na tzw. „nóżce”, haftek, zatrzasków, ręczne dzierganie dziurek, posługiwanie się taśmą krawiecką.
- zajęcia dekoratorskie – służyły zapoznawaniu się z różnorodnymi technikami plastycznymi, które wykorzystywane były następnie w celach zdobniczych. Preferowanymi technikami była florystyka – praca z suszem przyrodniczym jako podstawa teoretyczna i praktyczna do wykonywania kompozycji kwiatowych (wieńców i wiązanek). Aplikacje – filcowe, materiałowe oraz zdobnictwo koralikami, guzikami, pasmanterią koronkową i dekoracje z różnorodnych rodzajów tkanin. Zajęcia miały na celu usprawnienie umiejętności manualnych oraz treningu dokładności i precyzji wykonywanej pracy.
- zajęcia artystyczne – miały na celu rehabilitację zawodową poprzez rozwijanie sprawności manualnej, zapoznawanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi: malarstwo, rysunek i rzeźba, poznawaniem świata barw, przestrzeni, faktury, linii, plamy, kompozycji oraz rozwijania własnej kreatywności przy wykorzystaniu różnorodnych materiałów. Celem zajęć było pobudzanie wyobraźni i fantazji twórczej, kształtowanie potrzeb estetycznych, a także dokładności, cierpliwości i wrażliwości.

Wartości terapeutyczne:

- trening usprawniania umiejętności manualnych
- zdobywanie umiejętności wykonywania szycia ręcznego i maszynowego
- zdobycie umiejętności posługiwania się narzędziami krawieckimi
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych oraz uwrażliwianie na piękno
- zapoznawanie się z narzędziami i materiałami do działań plastycznych
- usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- trening staranności i koncentracji.

d/ Terapia w pracowni edukacji technicznej. W tej pracowni uczestnicy rozwijali zdolności manualne, orientację przestrzenną oraz koordynację wzrokowo – ruchową podczas wykonywania prostych czynności związanych z obróbką różnorodnych materiałów. Ważne było podnoszenie poziomu zaradności i samodzielności życiowej, osiąganych dzięki przyswajaniu umiejętności, które mogą być przydatne w codziennym życiu, a mianowicie: znajomość posługiwania się narzędziami, elektronarzędziami, umiejętność wykonywania określonych, nieskomplikowanych czynności np. wbijanie gwoździ, wiercenie otworów w ścianie we właściwym miejscu, czy naprawa i renowacja mebli, wyrobów z drewna, jak również malowanie, lakierowanie, nauka właściwego wymiarowania i nanoszenia wymiarów na obrabiany element. Uczestnicy zdobywali umiejętności wykonywania prac porządkowych oraz zagospodarowania terenu zieleni znajdującego się przy WTZ. Podczas wykonywanych prac uczestnicy zwracali uwagę na bezpieczeństwo oraz zapoznawali się z prawidłowym użytkowaniem narzędzi i maszyn, wskazując ewentualne zagrożenia. Rozwijali zdolności manualne podczas wykonywania prostych czynności związanych z obróbką drewna. Zdobywali umiejętność prawidłowej organizacji stanowiska pracy.

- zajęcia stolarskie – służyły nauce łączenia ze sobą elementów drewnianych poprzez zastosowanie kleju do drewna lub wkrętów i dopasowywanie odpowiednich kształtów do konstrukcji. Nabywaniu umiejętności rozróżniania drewna, posługiwania się podstawowymi narzędziami stolarskimi niezbędnymi do obróbki i wykonania z drewna różnorodnych elementów dekoracyjnych i przedmiotów użytkowych: tac, pudełek, ramek oraz elementów dekoracyjnych dla potrzeb pozostałych pracowni.

- zajęcia gospodarcze – posłużyły rozwijaniu zespołu umiejętności przy wykonywaniu drobnych napraw sprzętu domowego oraz renowacji drewnianych mebli, przy prowadzeniu prac porządkowych i prac ogrodniczych w środowisku WTZ. Stworzyły możliwość do wykonywania prac ogrodniczych, uczyły posługiwania się narzędziami i sprzętami ogrodniczymi. Poprzez wszelkiego rodzaju prace ogrodnicze uczestnicy zdobywali wiedzę niezbędną w pielęgnacji roślin, dostosowanej do zmieniających się pór roku i warunków atmosferycznych. Wykonując wspólnie zaplanowane zadania, uczestnicy rozwijali umiejętność efektywnej współpracy w grupie.

- zajęcia ceramiczne jako nowa technika modelowania różnymi technikami ceramicznymi. Zapoznanie uczestników ze sposobami realizacji obiektu ceramicznego – charakterystyka, funkcje, przeznaczenie ceramiki, związki z innymi dziedzinami sztuki użytkowej i rzemiosła. Charakterystyka i wykorzystanie różnego rodzaju glin. Metody suszenia i zabezpieczania obiektów ceramicznych w czasie pracy. Zdobnictwo w ceramice, sposoby wykończenia powierzchni, szlifowanie, angobowanie, szkliwienie. Przekazanie informacji o sposobach używania narzędzi, przyrządów i przyborów niezbędnych do obróbki gliny. Zajęcia z ceramiki służyły do rozwijania umiejętności posługiwania się narzędziami służącymi do obróbki ceramicznej, poznawanie rodzajów gliny, nauka wykonywania naczyń i form ceramicznych. Udzielanie i utrwalanie informacji technicznych na temat obsługi pieca do wypalania ceramiki oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Planowanie pracy indywidualnej i zespołowej.

Wartości terapeutyczne:

- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy
- ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności za powierzone zadanie i jego ukończenie
- rozwijanie motywacji i tempa pracy
- dbałość o narzędzia pracy
- edukacja ekologiczna

- rozwijanie inwencji twórczej
- usprawnianie motoryki małej
- nauka ekonomicznego wykorzystywania materiałów
- dbałość o narzędzia pracy i nabywanie pewności siebie w posługiwaniu się nimi
- edukacja z zakresu BHP

e/ Terapia w pracowni umiejętności osobistych. Celem działania tej pracowni była nauka samoobsługi w życiu codziennym, przygotowanie do samodzielnego życia na miarę indywidualnych możliwości każdego z uczestników poprzez naukę i doskonalenie kompetencji społecznych, osobistych, komunikacji, rozumienie świata, siebie i innych ludzi. Działanie terapeutyczne, podejmowane w pracowni uwzględniały potrzeby i indywidualne zdolności każdego z uczestników w taki sposób, aby potrafił on wywiązać się z powierzonych mu czynności lub zadań. Uczestnicy zdobywali wiedzę m.in. na temat tego jak zachować się w miejscach publicznych, jak załatwić sprawę w urzędach, jak wysłać list, jak korzystać z planu miasta, czy komunikacji publicznej, a także jak korzystać z miejsc publicznych i dóbr kultury. Treningiem realizowanym w ramach tej pracowni było przygotowanie uczestników do jak najbardziej samodzielnego, świadomego i aktywnego życia w makro i mikro społeczeństwie, jak również pomoc w zdobywaniu umiejętności i ukształtowaniu postaw, które są niezbędne do życia autonomicznego i przejawiania zachowań prospołecznych. Wśród licznych zadań spoczywających na pracowni umiejętności społecznych znajdowały się następujące wartości terapeutyczne:

- nauka poprawnych wypowiedzi z uwzględnieniem zasad umiejętnego czytania i pisania,
- kształtowanie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej,
- przygotowanie do pełnienia ról społecznych,
- kształtowanie empatii,
- doskonalenie realizacji w stawianych sobie obowiązkach.

Działania terapeutyczne w obliczu pandemii

W związku z czasowym zawieszeniem działalności w WTZ „Dąb” związanym z pandemią COVID-19 w Polsce, w okresie od 12.03.2020r. do końca maja oraz od października do końca grudnia 2020r. kadra terapeutyczna podjęła próby działań zdalnych, aby utrzymać efekty dotychczasowej rehabilitacji uczestników oraz udzielić im wsparcia.

Działalność WTZ „Dąb” od marca do września 2020

Miesiąc	Maksymalna liczba Uczestników uczęszczających na zajęcia	Minimalna liczba Uczestników uczęszczających na zajęciach	Przeprowadzane formy terapii
Marzec	Do 12.03.2020 - tryb stacjonarny 21	15	rysunek, malarstwo, grafika, muzykoterapia, choreoterapia, rytmika, rysunek terapeutyczny, zdobienie i dekorowanie, hortikuloterapia, trening funkcji poznawczych, trening motoryki małej, rehabilitacja ruchowa, przygotowywanie wyrobów wielkanocnych, stolarstwo, gra na instrumentach, trening relaksacyjny, trening autogeny Schulza i Jacobsona, prace porządkowe, trening kulinarny, trening higieniczny, pomoc przy

			przygotowywaniu posiłków, pogadanka na temat COVID-19, filmoterapia, biblioterapia, ogrodnictwo, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja, trening ekonomiczny, zajęcia aktorskie, ludoterapia, papieroplastyka, kontakt z Uczestnikami i opiekunami, dezynfekcja rąk i powierzchni, udział w zebraniach społeczności, posiedzenia Rady Programowej
Kwiecień			Kontakt telefoniczny z Uczestnikami i opiekunami, przygotowywanie i publikowanie postów z materiałami dydaktycznymi na stronie internetowej warsztatu (Facebook), konsultacje telefoniczne z psychologiem, przystosowywanie placówki do reżimu sanitarnego, prace porządkowe i funkcjonowanie w reżimie stanu epidemii
Maj			Kontakt telefoniczny z Uczestnikami i opiekunami, bieżące przygotowywanie i publikowanie postów z materiałami dydaktycznymi na internetowej stronie warsztatu (Facebook), konsultacje telefoniczne z psychologiem, przystosowywanie placówki do reżimu sanitarnego, prace porządkowe z dezynfekcją, przygotowanie placówki do ponownego funkcjonowanie zgodnie z zaleceniami MZ i SANEPID, pomoc przy wypełnianie wniosków SOW
Czerwiec	6	3	Tworzenie ocen półrocznych, wypełnianie wniosków SOW, krawiectwo, rysunek, malarstwo, grafika, muzykoterapia, udział w zebraniach społeczności, posiedzenia Rady Programowej, choreoterapia, rytmika, rysunek terapeutyczny, zdobienie i dekorowanie, hortikuloterapia, trening funkcji poznawczych, trening motoryki małej, rehabilitacja ruchowa, stolarstwo, gra na instrumentach, trening relaksacyjny, trening autogenny Schulza i Jacobsona, prace porządkowe, trening higieniczny, pogadanka na temat COVID-19, filmoterapia, biblioterapia, indywidualne konsultacje psychologiczne ogrodnictwo, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja, trening ekonomiczny, ludoterapia, papieroplastyka, kontakt z Uczestnikami i opiekunami, dezynfekcja rąk i powierzchni

Lipiec	Od 16.07.2020 – przerwa wakacyjna 7	4	Krawiectwo, rysunek, malarstwo w plenerze, grafika, muzykoterapia, choreoterapia, rytmika, rysunek terapeutyczny, zdobienie i dekorowanie, udział w zebraniach społeczności, posiedzenia Rady Programowej, hortikuloterapia, trening funkcji poznawczych, trening motoryki małej, rehabilitacja ruchowa, stolarstwo, gra na instrumentach, trening relaksacyjny, trening autogenny Schulza i Jacobsona, prace porządkowe, trening higieniczny, pogadanka na temat COVID-19, filmoterapia, biblioterapia, ogrodnictwo, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja, trening ekonomiczny, ludoterapia, papieroplastyka, kontakt z Uczestnikami i opiekunami, dezynfekcja rąk i powierzchni, indywidualne konsultacje psychologiczne.
Sierpień	Do 17.08.2020 - przerwa wakacyjna 7	3	Zajęcia poszerzające wiedzę o różnych kulturach, krawiectwo, rysunek, malarstwo, grafika, muzykoterapia, choreoterapia, rytmika, zajęcia relaksacyjne wykorzystujące hamak, rysunek terapeutyczny, zdobienie i dekorowanie, hortikuloterapia, trening funkcji poznawczych, trening motoryki małej, stolarstwo, gra na instrumentach, trening relaksacyjny, trening autogenny Schulza i Jacobsona, udział w zebraniach społeczności, posiedzenia Rady Programowej, prace porządkowe, trening higieniczny, pogadanka na temat COVID-19, filmoterapia, biblioterapia, ogrodnictwo, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja, trening ekonomiczny, ludoterapia, papieroplastyka, kontakt z Uczestnikami i opiekunami, dezynfekcja rąk i powierzchni, indywidualne konsultacje psychologiczne, przypomnienie zasad reżimu sanitarnego.
Wrzesień	9	3	Tworzenie nowego regulaminu treningu ekonomicznego, zajęcia poszerzające wiedzę o różnych kulturach, krawiectwo, rysunek, malarstwo, grafika, muzykoterapia, choreoterapia, rytmika, rysunek terapeutyczny, zdobienie i dekorowanie, hortikuloterapia, trening funkcji poznawczych, trening motoryki małej, rehabilitacja ruchowa, stolarstwo, gra na instrumentach, trening relaksacyjny, trening autogenny Schulza i Jacobsona, prace

			<p>porządkowe, trening higieniczny, pogadanka na temat COVID-19, filmoterapia, biblioterapia, ogrodnictwo, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja, trening ekonomiczny, ludoterapia, papieroplastyka, kontakt z Uczestnikami i opiekunami, dezynfekcja rąk i powierzchni, indywidualne konsultacje psychologiczne, udział w zebraniach społeczności, posiedzenia Rady Programowej, utrwalanie zasad reżimu sanitarnego</p>
--	--	--	--

Działalność WTZ „Dąb” od października do grudnia 2020

a/ Pracownia Dnia Codziennego

- Przeprowadzano kontakty telefoniczne z uczestnikami. Po wcześniejszym ustaleniu z uczestnikami oraz ich opiekunami, w jakiej formie ma być udzielone wsparcie, wszyscy stwierdzili, że są zainteresowani formą kontaktu przez telefon, ponieważ nie posiadają komputerów, jak również dostępu do Internetu.

Wsparcia udzielano uczestnikom podczas pracy, jak również z domu. W razie potrzeby udostępniono prywatny numer telefonu instruktora. Z rozmów z uczestnikami sporządzone zostały notatki, kiedy i czego dotyczyła rozmowa.

Po uwzględnieniu możliwości podopiecznego dobierano takie zadania, aby mógł je wykonać w domu samodzielnie lub przy pomocy opiekuna, czy wsparcia w formie zdalnej:

- trening porządkowy –sprzątanie własnego pokoju
  - prace w ogrodzie –grabienie liści
  - trening motoryki małej –wydzieranki z papieru, wykonanie flagi Polski na Dzień Niepodległości
  - ćwiczenia grafomotoryczne- przepisywanie tekstu z książki
  - ludoterapia – gry edukacyjne
  - trening kulinarny- przygotowanie prostych posiłków, zdrowe odżywianie
  - porady praktyczne – mycie i dezynfekcja rąk, jak prawidłowo zakładać maseczkę i rękawiczki (COVID 19), przypominanie o zasadach funkcjonowania w reżimie sanitarnym
- Formy ćwiczeń usprawniających.**
- ćwiczenia manualne i grafomotoryczne-nawlekanie koralików, przeciąganie sznurówek przez otwory
  - ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej: wycinanki różnego typu, gry zręcznościowe np. z piłką , woreczkiem, balonem
  - ćwiczenia usprawniające spostrzegawczość i koncentrację uwagi- układanki, puzzle, memory
  - ćwiczenia usprawniające pamięć i percepcję wzrokową –obserwacja najbliższego otoczenia, określenie cech obserwowanych przedmiotów
  - układanie obrazków , pociętych wcześniej na mniejsze kawałki

Zajęcia w celu utrwalenia umiejętności czynności dnia codziennego zaproponowane i podjęte przez uczestników:

- samoobsługa w zakresie przygotowania posiłków (krojenie produktów żywnościowych, mycie, obieranie, tarcie, ubijanie, parzenie kawy i herbaty, gotowanie, pieczenie, sprzątanie po posiłkach, próby robienia zakupów)
- prace porządkowe i gospodarcze, dbałość o czystość terenu wokół własnego domu.

Formy wsparcia psychologicznego - podopieczni jak również opiekunowie zostali poinformowani o możliwości kontaktu telefonicznego z psychologiem w razie potrzeby.

W pracowni dnia codziennego pięć osób zadeklarowało chęć wsparcia telefonicznego, jednak bardziej zależało im na rozmowie z instruktorem niż na wykonywaniu zadań. Często uczestnicy nie odbierali telefonów, co utrudniało współpracę. Telefony do uczestników pracowni dnia codziennego wykonywane były minimum dwa razy w tygodniu, czas trwania kontaktu uzależniony był od chęci i samopoczucia podopiecznego tj. ok. 20 minut lub więcej. Podjęte tematy rozmów z uczestnikami:

-rozmowa na temat stanu zdrowia uczestnika oraz jego samopoczucia
-zaproponowanie zajęć jakie można wykonać w domu np. prace porządkowe, trening kulinarny, trening higieniczny, ćwiczenia usprawniające, ćwiczenia grafomotoryczne, rysunek terapeutyczny.

Udzielono pomocy uczestnikom i opiekunom w sporządzaniu wniosków SOW i w dosyłaniu brakujących dokumentów.

b/ Pracownia umiejętności osobistych i rehabilitacja

Podczas pracy zdalnej kontaktowano się z uczestnikami pracowni Umiejętności Osobistych. Na początku zebrano informacje z deklaracjami dotyczącymi chęci korzystania z wsparcia zdalnego. Wszystkie osoby stwierdziły, że nie potrzebują dodatkowego wsparcia i radzą sobie we własnym zakresie. Mimo to ponawiano telefony do uczestników i ich opiekunów, będąc z nimi w stałym kontakcie. W razie zgłoszenia potrzeby skorzystania z pomocy psychologicznej przekierowywano uczestnika do psychologa, podając prywatny numer do kontaktu. Uczestnicy dzwonili bądź pisali smsy poza godzinami pracy. Łącznie wykonano ok. 30 telefonów w listopadzie (kontakt telefoniczny z każdym z uczestników każdorazowo podczas pracy zdalnej, wiadomości sms, facebook).

Podczas rozmów telefonicznych proponowano uczestnikom różne formy spędzania czasu wolnego:

- trening funkcji poznawczych- krzyżówki, wykreślanki
- ćwiczenia grafomotoryczne
- ćwiczenia usprawniające motorykę małą
- wykonywanie prac plastycznych- malowanie farbami
- biblioterapia-czytanie ciekawych artykułów bądź słuchanie polecanych audycji radiowych
- filmoterapia-polecanie ciekawych filmów historycznych, przyrodniczych, itp.

W ramach utrwalenia umiejętności czynności dnia codziennego:

- pomoc w domu przy pracach kuchennych- obieranie i krojenie warzyw, przygotowywanie prostych potraw, zaparzanie herbaty i kawy
- sprzątanie- pranie, zmiatanie i mycie podłóg, prace ogrodowe(przy sprzyjających warunkach pogodowych).

W ramach ćwiczeń usprawniających zalecano ćwiczenia ogólnorozwojowe, spacer, hortykuloterapię, a także ćwiczenia oddechowe i relaksacyjne na świeżym powietrzu z zachowaniem reżimu sanitarnego.

W listopadzie instruktor zajmował się również informowaniem i pomocą przy wypełnianiu wniosków SOW - odbywało się to najczęściej po godzinach pracy za pomocą telefonu prywatnego.

c/ Pracownia rękodzieła i sztuk plastycznych

Podczas pracy zdalnej kontakty z uczestnikami były prowadzone przez telefon. Taka forma kontaktu z Uczestnikami i ich opiekunami była dla nich najbardziej dogodna ze względu na brak Internetu i sprzętu komputerowego. Użyczo swój prywatny numer telefonu w razie potrzeby kontaktu z instruktorem. Podczas rozmów wsparcia proponowano różne formy aktywizacji:

- autoterapia (słuchanie muzyki, oglądanie ciekawych filmów przyrodniczych, malowanie, lepienie w masie solnej)
- ergoterapia (szycie ręczne, maszynowe, przyszywanie guzików, naprawa własnej odzieży)
- socjoterapia (rozmowa z uczestnikami odpowiednio poprowadzona wspiera partycypację społeczną szczególnie teraz ograniczoną do mieszkania lub domu)
- aktywizowanie do kontynuacji nabytych umiejętności by niwelować negatywne emocje i lęk.

Przypominano o możliwości wsparcia psychologicznego (gdyby zaszła taka potrzeba).

W zdalnej formie wsparcia uczestniczyło z pracowni 5 osób, wszystkie wyraziły chęć takiego wsparcia i cieszą się z kontaktu. Czas rozmów wspierających zawsze odbywał się zgodnie z potrzebami Uczestnika, z poszanowaniem i zrozumieniem obustronnym.

Podczas kontaktów telefonicznych rozmawiano o aktywizacji i utrwalaniu nabytych umiejętności. Jedna z uczestniczek przejawia bardzo dużą poprawę, co do zdobytych umiejętności. Po rozmowie z instruktorem zaczęła szyc maseczki ozdabiając je haftem. Kontakty również dotyczyły pytań o adresy hurtowni i sklepów gdzie można kupić materiały, nici do haftu itp.

Nie wszyscy uczestnicy przejawiają zainteresowanie by realizować program z pracowni, ale pomagają przy pracach domowych i również w tym kierunku staramy się znaleźć płaszczyznę do rozmów, by zachowali zasady BHP. Częstym sposobem na realizację form rehabilitacji jest spacer na świeżym powietrzu. By aktywizować uczestników wybieram formy, które utrwalą zdobyte umiejętności. Każdy z uczestników mógł skorzystać z form terapii takich jak:

- trening higieniczny (dbałość o higienę osobistą szczególnie w trakcie pandemii COVID, troska o swoje zdrowie, zdrowe posiłki)
- trening funkcji poznawczej
- trening motoryki małej
- przypominanie zasad BHP
- przypominanie o zasadach reżimu sanitarnego ze względu na COVID

Jeżeli chodzi o częstotliwość kontaktów to zazwyczaj instruktor wychodził z inicjatywą tego kontaktu co najmniej 2 razy w tygodniu. Odmowy kontaktu z uczestnikiem nie było, ale nie wszyscy przejawiają chęci do realizacji form terapii, nie podając konkretnej przyczyny. Ale zawsze z radością rozmawiają i dzielą się różnymi swoimi sprawami.

Poinformowano również swoich uczestników i ich opiekunów o możliwości złożenia wniosku SOW dla osób niepełnosprawnych za kolejne 2 miesiące. Uczestnicy korzystali z zaoferowanej pomocy przy wypełnieniu wniosku.

W ramach wsparcia Uczestników w Pracowni rękodzieła i sztuk plastycznych zostały wykonane i odebrane rozmowy telefoniczne od pięciu uczestników i dwóch opiekunów. Kontakty odnotowano w zeszycie kontaktów z uczestnikami i opiekunami.

d/ Pracownia multimedialna i technik graficznych

W związku z zawieszoną działalnością WTZ spowodowaną wzrostem liczby zakażeń na COVID-19 i wprowadzeniu pracy zdalnej w miesiącu listopadzie i grudniu uczestnikom zaproponowano następujące formy pracy do realizacji w domu, uwzględniając przy tym ich chęć skorzystania z proponowanego wsparcia oraz możliwości psychofizyczne.

Osoby wyżej funkcjonujące:

- praca z komputerem (dla osób posiadających sprzęt i dostęp do Internetu): przygotowanie prezentacji multimedialnej Power Point na wybrany temat (tekst + zdjęcia) np. Starożytny Rzym, Piramidy, Duże koty – Tygrys itp.
- wyszukiwanie i gromadzenie informacji, ciekawostek które można będzie zamieścić w gazetce warsztatowej „Głos Dębu”
- zaprojektowanie prostej krzyżówki i pytań do niej
- trening funkcji poznawczych: rozwiązywanie krzyżówek, wykreślanek, odnajdywanie różnic itp.
- ludoterapia: gry planszowe, gry karciane, jenga itp.
- biblioterapia: czytanie ulubionej książki, opowiadań, czasopism, gazet itp.

Osoby niżej funkcjonujące:

- ćwiczenia grafomotoryczne: rysowanie po śladzie, zaznaczanie konturów, rysowanie szlaczków, łączenie punktów itp.
- arteterapia: rysowanie, malowanie farbami, malowanie palcami lub patyczkami higienicznymi, wyklejanie gotowych szkiców kolorowym papierem itp.
- praca nad estetyką wykonania;
- hortikuloterapia: wszelkiego rodzaju prace w ogrodzie;
- ludoterapia: proste gry np. pchełki, warcaby, jenga itp.
- trening higieny osobistej
- trening utrzymana czystości w swoim otoczeniu
- pomoc przy przygotowaniu prostych posiłków (pod okiem opiekuna).

Propozycje zadań przedstawione zostały opiekunom podczas wywiadu telefonicznego i przypominane przy każdym kolejnym kontakcie telefonicznym. Poinformowano ich również, że w razie jakichkolwiek pytań, problemów, wątpliwości czy obniżenia nastroju w każdej chwili mogą zadzwonić na udostępniony na samym początku prywatny numer telefonu Instruktora prowadzącego pracownię, a w razie potrzeby wsparcia psychologicznego przekazany im zostanie kontakt do psychologa zatrudnionego w placówce. Opiekunowie i uczestnicy przyjęli te informacje do wiadomości. Po rozmowach telefonicznych ustalono również, że tylko tego typu kontakt ich interesuje i że utrzymywać będziemy go raz w tygodniu. Opiekunowie zasugerowali, że częstsze kontakty nie są na tą chwilę potrzebne i że w razie potrzeby będą się sami kontaktować. Poinformowali również, że pomimo zawieszenia działalności WTZ, uczestnicy mają dużo zajęć do wykonywania w domu m. in. pomagają w prowadzeniu domu, opiekują się starszymi domownikami lub dziećmi/wnukami innych członków rodziny, pomagają w pracach porządkowych, przy przygotowywaniu posiłków, pracach ogrodowych itp.

Utrzymywano kontakt z opiekunami i uczestnikami w wybranej przez nich formie i częstotliwości oraz planowano nowe zajęcia i zadania, możliwe do wykonania przez nich w domu. Ponadto pomagano w ponownym wypełnieniu wniosków SOW – na tyle, na ile było

to możliwe drogą telefoniczną. Dokładny wykaz ilości wykonanych telefonów oraz czasu ich trwania dostępny jest do wglądu w placówce.

e/ Pracownia Edukacji Technicznej

W ramach wsparcia uczestników w Pracowni edukacji technicznej przeprowadzone zostały kontakty telefoniczne: w łącznej liczbie 22. Notatki z kontaktów są do wglądu w dokumentacji warsztatu (Karty Kontakt), z uwzględnieniem w nich dat kontaktu oraz czasu trwania kontaktu. Uczestnicy, jak i opiekunowie byli każdorazowo informowani, że w przypadku potrzeby rozmowy mogą kontaktować się z numerem warsztatowym jak i dzwonić na mój numer prywatny w godzinach funkcjonowania WTZ. Nie deklarowali również chęci brania udziału w jakichkolwiek innych formach wsparcia niż rozmowa telefoniczna, gdyż zwyczajnie nie mają takich chęci czy czasu. Dane dotyczące deklaracji korzystania z wszelkich form wsparcia są weryfikowane podczas każdej z rozmów.

Podczas rozmów telefonicznych przedstawiono uczestnikom następujące propozycje form spędzania czasu wolnego:

- przeglądanie Internetu w celu wyszukiwania inspiracji do tworzenia produktów w Pracowni Edukacji Technicznej
- drukowanie interesujących propozycji, wycinanie ich i innych szablonów o różnej tematyce
- wykonywanie przydomowych prac ogrodowych
- oglądanie programów w telewizji i Internecie o tematyce zajęć stolarskich i praktycznych
- szlifowanie ręczne w przypadku posiadania materiałów
- wykonywanie wikliny papierowej i różnych użytecznych rzeczy z tego materiału

Zadania dobierano zgodnie z możliwościami Uczestników oraz z ich zainteresowaniami.

* **Formy ćwiczeń usprawniających** - jako formy ćwiczeń usprawniających zaproponowano między innymi trening motoryki małej i spacerowanie na świeżym powietrzu w porozumieniu i współpracy z rehabilitantem WTZ.

* **Utrwalenie czynności dnia codziennego** - każdy Uczestnik miał wykonywać w domu zajęcia z zakresu czynności dnia codziennego takie jak: sprzątanie, pranie, parzenie kawy czy herbaty lub gotowanie, a nawet pieczenie.

* **Inne formy kontaktu i wsparcia** - jako inne formy wsparcia Uczestników, które nie były zaproponowane wcześniej poinformowano ich o możliwości otrzymania wsparcia finansowego z powodu zawieszenia działalności placówki, poprzez platformę SOW. Pomagano również przy wypełnianiu wniosków w rozmowach telefonicznych i udzielano wszelkich posiadanych informacji na ten temat.

* **Wsparcie psychologiczne** - Uczestnicy zostali poinformowani, że w przypadku potrzeby wsparcia psychologicznego mogą kontaktować się z psychologiem WTZ, który udzieli im profesjonalnej pomocy.

f/ Muzykoterapia

Zadania przekazywane były przez fanpage na stronie Facebook. Część uczestników wykazywała aktywność poprzez polubienie postów, lub komentarze.

Propozycje zadań zaoferowanych uczestnikom (w tym ćwiczenia usprawniające) :

Rodzaj zadania	Nazwa	Opis
Gra muzyczna	„Muzorys”	Rysowanie muzyki za pomocą odpowiednich przyborów, później odsłuchiwanie napisanej muzyki.
	„Muzolot”	Lot Muzolotem w przestrzeni pomiędzy skałami, roślinami itp. Kierowanie strzałkami z klawiatury, łapanie instrumentów, aby zagrały melodię.
Ćwiczenia do utworów klasycznych	Wolfgang Amadeusz Mozart „Rondo Alla Turca”	Ćwiczenia palców- uderzanie palcami o stół, kolana.
	Fryderyk Chopin „Walc a-moll”	Taniec z chusteczkami.
	George Frideric Haendel „Country Dance”	Gra na ołówkach/długopisach
Taniec	„Despacito”	Powtarzanie tanecznych kroków
	„Mamma Mia”	Powtarzanie tanecznych kroków
Śpiew	Maryla Rodowicz „Małgośka”	Karaoke
Słuchanie muzyki	Koncert „Czułe strony” Natalia Kukulska Chopin	Słuchanie koncertu- kompozycje Fryderyka Chopina w aranżacjach Krzysztofa Herdzina, Nikoli Kołodziejczyka, Jana Smoczyńskiego, Adama Sztaby oraz Pawła Tomaszewskiego.
	Koncert „Wodecki Twist Festiwal- Dobrze, że jesteś”	Słuchanie koncertu- piosenki z repertuaru Zbigniewa Wodeckiego w aranżacjach Tomasza Szymusia.
Wiedza o muzyce	„Fryderyk Chopin i jego historia- biografia- życiorys”	Oglądanie filmiku o życiu Fryderyka Chopina
Relaksacja	„[Spokojny Relaks Kojący] Medytacja - Monoman”	Spokojna relaksacja przy dźwiękach gitary
	„Beautiful Kalimba Meditation 3 HOURS [remastered] Calm Whale”	Oddychanie przy akompaniamencie kalimby

	„The Best of Chopin”	Słuchanie utworów Fryderyka Chopina.
	Wolfgang Amadeusz Mozart „Lacrimosa”	Słuchanie utworu.

g/ Psycholog

Praca zdalna psychologa w miesiącu listopadzie i grudniu przebiegała zgodnie z wcześniej przedłożonym planem wsparcia dla Uczestników. Polegała na kontakcie telefonicznym z poszczególnymi Uczestnikami i udzielaniu rozmów wspierających. Rozmowy wykonywano głównie podczas godzin pracy. Po wstępnym zebraniu deklaracji dotyczących potrzeb wsparcia psychologicznego, także poza godzinami i miejscem pracy, wykonywano rozmowy z Uczestnikami a także ich opiekunami. Rozmowy dotyczyły zazwyczaj bieżących spraw życiowych Uczestników, nie tyle wynikających z faktu trwania pandemii i braku możliwości uczestnictwa w zajęciach stacjonarnych, co z indywidualnych uwarunkowań i problemów psychicznych Uczestników.

Tematyka poruszanych rozmów to m.in.:

- sposoby radzenia sobie ze stresem, relaksacja i trening uważności
- kontrolowanie nieprzyjemnych emocji, sposoby redukcji agresji
- metody skutecznej komunikacji interpersonalnej oraz rozwiązywania konfliktów
- praca nad samooceną i podwyższaniem poczucia własnej wartości.

Podczas pracy zdalnej, poza kontaktem z uczestnikami zajmowano się także uzupełnianiem na bieżąco dokumentacji terapeutycznej uczestników oraz sporządzaniem opinii psychologicznej dla jednego z nich (na prośbę uczestnika).

Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna była prowadzona jako całokształt działań wspierających uczestników warsztatu w życiu społecznym. Z ustawowej definicji wynika, że rehabilitacja społeczna postrzegana jest głównie jako: wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności: architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, a także w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji

z osobami niepełnosprawnymi. W związku z tym w procesie rehabilitacji skupiano się na umiejętnościach i kompetencjach samodzielności, w tym jak najlepszym przygotowaniu do pełnienia ról społecznych poprzez:

- a/ rozwój umiejętności dnia codziennego we właściwej pracowni terapeutycznej – pracowni dnia codziennego,
- b/ rozwój różnych form i umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych w pracowni umiejętności osobistych,
- c/ zdobywanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym w środowisku lokalnym,
- d/ poprawę kondycji psychicznej,
- e/ rozwój umiejętności niezbędnych we współżyciu i we współpracy z innymi osobami,
- f/ rozwój psychofizycznych nawyków i sprawności przydatnych w życiu i pracy,
- g/ usprawnianie ruchowe i poprawę kondycji fizycznej.

Ze względu na długotrwałe zawieszenie działalności WTZ, spowodowane pandemią COVID-19, nie było możliwości miarodajnej oceny poczynionych postępów w realizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji.

Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa w działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej “Dąb” pełniła nadrzędną rolę. Wynikało to zarówno z założeń ustawodawcy jak i idei powstania tego typu placówki, a tym samym finansowania ze środków publicznych tj. PFRON i samorząd powiatowy. Jednak w 2020 roku założenia te nie zostały zrealizowane ze względu na długotrwałe zawieszenie działalności WTZ (pandemia COVID-19) i związane z tym nieobecności uczestników. Przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia zatrudnienia jest procesem długotrwałym i wymaga prawidłowego wskazania na bieżące potrzeby rynku zbytu. Sprzedaż wyrobów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizacji programu terapeutycznego nie jest głównym celem działalności warsztatu, a jedynie sposobem na zapewnienie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Dochody ze sprzedaży wyrobów wytwarzanych w procesie rehabilitacji stanowią wartość dodaną, w szczególności na płaszczyźnie rehabilitacji zawodowej, co jest zgodne z § 10 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

Wdrażanie uczestników do pełnienia roli pracownika w celu podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy jest nadrzędny celem procesu rehabilitacji zawodowej, w którym należy uwzględnić:

- a/ ograniczenia wynikające z poszczególnych rodzajów niepełnosprawności
- b/ przeciwwskazania lekarskie do podjęcia zatrudnienia
- c/ przystosowanie stanowiska pracy do indywidualnych potrzeb uczestnika
- d/ przygotowania do zatrudnienia na konkretnym stanowisku pracy:
  - potrzebę zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i zgłaszania gotowości do zatrudnienia
  - pomoc w prowadzeniu rozmów kwalifikacyjnych z przyszłym pracodawcą
  - uzyskanie wsparcia w zakresie szkoleń dla osób niepełnosprawnych.

Niżej wykazane środki finansowe pozyskane zostały na działalność Warsztatu ze Starostwa Powiatowego. Wydatki ilustruje poniższa tabela.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione koszty	
ogółem: 61 699zł	ogółem:	61 661 zł
	w tym:	
	- dotyczące działalności WTZ ze środków Powiatu Bydgoskiego	56 898 zł
	- integracja społeczna uczestników	4 763 zł *
	* (środki pochodzące ze sprzedaży wyrobów i usług)	

Poza w/w środkami finansowymi działalność WTZ finansowana była z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), który jest funduszem celowym działającym na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Środki te przekazywane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy. Dane w zakresie wykorzystania środków z PFRON przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 569 333 zł	<p style="text-align: center;">ogółem: 568 976 zł</p> <p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wynagrodzenia pracowników, nagrody jubileuszowe, składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, świadczenia urlopowe, fundusz socjalny 447 398 zł - koszty materiałów, energii elektrycznej i ciepłej oraz innych mediów, usług materialnych i niematerialnych 30 128 zł - dowóz uczestników, eksploatacja samochodu, obsługa działalności WTZ 31 500 zł - ubezpieczenie uczestników 625 zł - trening ekonomiczny 1 878 zł - materiały do terapii i wyposażenie WTZ 57 247 zł - ubezpieczenie mienia 200 zł

Ponadto w roku ubiegłym warsztat terapii zajęciowej realizował program pt.: „Bezpieczne WTZ i rehabilitacja społeczno – zawodowa osób z niepełnosprawnościami”. Celem projektu było zapewnienie ochrony zdrowia i życia uczestników zajęć prowadzonych przez warsztaty terapii zajęciowej oraz w ramach zadań zleczanych przez PFRON poprzez wsparcie w bezpiecznym funkcjonowaniu w czasie epidemii warsztatów terapii zajęciowej oraz rehabilitacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Wysokość przyznanego grantu	Poniesione wydatki
ogółem: 5 292 zł	<p>- zakup środków ochrony osobistej: ogółem 5 292 zł</p>

IV. DZIAŁ 855 RODZINA

1) Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku Sekcja Świadczeń Społecznych przy GOPS realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko, niezależnie od dochodu. Wyplacono 62 395 świadczeń. Świadczenie 500+ otrzymało 3 396 rodzin.

Realizacja świadczeń wychowawczych przedstawiała się następująco:

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki (dotacja celowa)
ogółem: 31 328 047 zł	ogółem: 31 259 963 zł
w tym:	w tym: dotacja celowa:
- dotacja celowa 31 278 047 zł	- wypłata świadczeń wychowawczych (dotacja celowa) 31 065 472 zł
- środki własne 50 000 zł	- koszty obsługi 194 491 zł
	- środki własne 0 zł

2) Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

a) Prawo do świadczeń rodzinnych ustalane było na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz.111 ze zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 808 ze zm.), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1297), ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329) oraz na podstawie przepisów wykonawczych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie
- 5) jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Realizacja świadczeń rodzinnych przedstawiała się następująco:

Zestawienie wydatków poniesionych na wypłatę świadczeń rodzinnych w 2020 r.

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek rodzinny	6 661	781 640	Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie: <ul style="list-style-type: none"> • 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, • 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, • 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Zasiłki rodzinne (wraz z dodatkami)	10 355	1 223 669	x
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami art.5 ust. 3 ustawy (złotówka za złotówkę)	836	74 394	x
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	84	84 000	1 000,00 zł
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	204	66 291	400,00 zł
Samotnego wychowywania dziecka	455	79 506	193,00 zł na dziecko, plus 80,00 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością lub znacznym stopniem niepełnosprawności, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 374	123 595	95,00 zł na trzecie i następne dzieci
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	529	51 810	<ul style="list-style-type: none"> • 90,00 zł dla dziecka do 5 roku życia, • 110,00 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcie roku szkolnego	511	34 300	100,00 zł
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	913	67 527	<ul style="list-style-type: none"> • 113,00 zł z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania • 69,00 zł w przypadku zamieszkiwania w miejscowości , w której znajduje się szkoła

Wyplacone świadczenia opiekuńcze, w tym:

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek pielęgnacyjny	5 032	1 076 841	215,84 zł w okresie od 1.11.2019 do nadal
Świadczenie pielęgnacyjne	1 278	2 319 738	1 830,00 zł od 1.01.2020 do 31.12.2020
Specjalny zasiłek opiekuńczy	115	69 135	620,00 zł od 1.11.2018 r. do nadal
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (dot. świadczenia pielęgnacyjnego i SZO)	825 ŚP	408 024 ŚP	27,52 % kwoty wypłaconego świadczenia
	78 SZO	12 744 SZO	
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od SZO)	367 ŚP	58 834 ŚP	9 % kwoty wypłaconego świadczenia
	53 SZO	2 782 SZO	

Świadczenia rodzicielskie

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie rodzicielskie	407	375 727	1 000,00 zł

Od maja 2014 roku GOPS realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasiłków dla opiekunów w okresie 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem	Wysokość świadczenia (w zł.)
Zasiłek dla opiekuna	37	22 940	620 zł od 1.11.2018 r. do nadal
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	25	4 266	27,52 % kwoty wypłaconego świadczenia
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	14	781	9 % kwoty wypłaconego świadczenia

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2020r. poz. 1329). Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie „Za życiem”	4	16 000	4 000,00 zł

b) **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego** przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł.

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, GOPS współpracuje m.in. z biurami informacji gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów. W wyniku prowadzonych postępowań w 2020 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę **285 468 zł**.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia się następująco:

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Kwota wydatku ogółem
Fundusz alimentacyjny	1 224	508 760

c) **Składki na ubezpieczenie społeczne** dla osób, które rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub nie podejmują zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad osobami spełniającymi warunki określone w ustawie. Zrealizowano 928 świadczeń, z tego z tytułu świadczeń pielęgnacyjnych 825, specjalnego zasiłku opiekuńczego 78, zasiłku dla opiekunów 25.

Wydatki ogółem poniesione na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki	
ogółem: 6 517 868 zł	ogółem:	6 446 433 zł
	<i>w tym: dotacja celowa</i>	<i>6 368 926 zł</i>
	<i>środki własne</i>	<i>77 507 zł</i>
	1) wypłata świadczeń społecznych_	5 762 008 zł
	2) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezp. Społecznego	425 033 zł
	3) koszty obsługi ogółem	259 392 zł

3) Wspieranie rodziny

a) Asystentura rodziny obejmowała realizację zadań wynikających z wprowadzenia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.). Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim praca nad podnoszeniem kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, bądź zagrożone są umieszczeniem w formach opieki świadczonej poza rodziną biologiczną. Zadanie to realizowane jest poprzez wspieranie rodzin w wykonywaniu czynności dnia codziennego, towarzyszenie, trening, przekazywanie informacji, które mogą pomóc w podniesieniu jakości życia rodzinnego i budowaniu więzi wewnątrzrodzinnych. Praca asystenta rodziny polega bezpośrednio na kontakcie asystenta z rodziną, zazwyczaj w jej miejscu zamieszkania. Rok 2020 różnił się znacząco w tym zakresie w stosunku do lat poprzednich. W związku z sytuacją epidemiologiczną należało dostosować działania asystentów rodziny do zachowania reżimu sanitarnego, stąd też spotkania bezpośrednie z rodziną zostały ograniczone i odbywały się w wyjątkowych, koniecznych sytuacjach. Monitorowanie sytuacji rodzin odbywało się telefonicznie oraz poprzez inne dostępne środki komunikacji pośredniej. W roku ubiegłym asystenci rodziny objęli wsparciem ogółem 24 rodziny (rotacyjnie) – 98 osób, z czego 58 osoby niepełnoletnie i 40 osób pełnoletnich. Poza rodziną biologiczną przebywało 14 dzieci, natomiast 8 dzieci było zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

b) Program „Dobry start” realizowany był w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 ze zm.). Świadczenie dobrego startu przysługiwało na dzieci rozpoczynające rok szkolny do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24. roku życia. Wypłacono 2 649 świadczeń, dla 3 627 dzieci.. Wysokość świadczenia wynosiła 300 zł.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki	
ogółem: 1 304 171 zł	ogółem:	1 295 180 zł
	1) asystentura rodziny	142 855 zł
	2) program „Dobry start” w tym:	1 150 625 zł
	- świadczenia	1 113 450 zł
	- koszty obsługi (10 zł na dziecko)	37 175 zł
	3) program „Asystent rodziny”	1 700 zł *

* uzyskano dotację na wypłatę jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystenta, który pracował z rodzinami objętymi wsparciem w sytuacji i trwającej epidemii wirusa SARS-COV-2

4) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2019-2020” finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Celem Programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwieniu spraw urzędowych czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych.

Program adresowany był do osób pełnoletnich ze znacznym, bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (lub orzeczeniem równoważnym), które wymagały usługi asystenckiej w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu. Z powodu oczekiwania na uruchomienie środków finansowych z budżetu państwa na realizację programu oraz rozprzestrzenianie się pandemii i związane z tym obawy o stan zdrowia, asystenci rozpoczęli pracę od miesiąca czerwca ubiegłego roku.

Plan finansowy na 2020 r.	Poniesione wydatki	
ogółem : 268 080 zł	ogółem :	114 994 zł
	w tym:	
	- wynagrodzenie asystentów osobistych	107 264 zł
	- koszt przejazdu	4 942 zł
	- ubezpieczenie AOON	360 zł
	- środki ochrony osobistej	1 355 zł
	- koszty obsługi	1 073 zł

DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2021

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej i skutecznej. Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring występujących problemów społecznych, analiza zgromadzonych danych i wskaźników, ale także diagnoza zasobów pomocy społecznej w Gminie Białe Błota.

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw obejmować będzie w szczególności:

- diagnozę aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
- wypłacanie zasiłków na mocy ustawy o pomocy społecznej;
- udzielanie pomocy rzeczowej,
- organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu,
- pracę socjalną,
- przyznawanie i realizację wypłat świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych (500+) oraz jednorazowych świadczeń na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczenia "Dobry start" (300 zł) - zadanie, nałożone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start",
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne,
- wydawanie decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- współpracę z instytucjami realizującymi Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (realizacja przedłużona została do września 2021 r., pomoc polega na weryfikowaniu uprawnień oraz kierowaniu osób najuboższych do organizacji partnerskich po odbiór żywności zakupionej ze środków UE),
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

- 2) Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci w formie półkolonii.
- 3) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 4) Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.
- 5) Kontynuacja działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński, Trzciniec i Murowaniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.
- 6) Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.
- 7) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.
- 8) Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
- 9) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych oraz tworzenie warunków do realizacji prac społecznie użytecznych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
- 10) Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych, niepełnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Działania te kierowane będą przede wszystkim do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić koniecznych remontów, czy dokonać zakupu podstawowego wyposażenia.
- 11) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota na lata 2021 – 2025”, w szczególności poprzez:
  - pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota,
  - umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 12) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Białe Błota na lata 2019 – 2021, w szczególności poprzez:
  - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystentów rodziny oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze,
  - poradnictwo specjalistyczne.
- 13) Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu.

- 14) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby niesamodzielne, w tym osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów w szczególności poprzez realizację:
- Programu Senior + (Kluby Seniora funkcjonujące w miejscowości Łochowo oraz w Cielu),
  - Projektu pt.: „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020)
  - Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021;
- 15) Realizacja nowych zadań, które przekazane zostały do GOPS od stycznia bieżącego roku:
- Karta Dużej Rodziny i Białobłocka Rodzina Wielodzietna,
  - stypendia socjalne dla uczniów,
  - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota,
- 16) Podejmowanie akcji pomocowych, działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.
- 17) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach Funduszy Unijnych, a także w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski w Toruniu.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2021

1) Zasiłki i pomoc w naturze:

a) składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
ogółem:	dotacja: 113 710	dotacja: 51 100
852-85213 GOPS	19 000	17 700
852-85513 Sekcja Świadczeń Społecznych	94 710	33 400

b) zasiłki okresowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85214	dotacja: 86 600	dotacja: 86 600

c) zasiłki celowe oraz składki na ubezpieczenie społeczne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85214 - zasiłki celowe	środki własne: 392 000	środki własne: 392 000
852-85214 - składki na ubezp. społeczne	środki własne: 1 000	środki własne: 1 000

d) zasiłki stałe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85216	dotacja celowa: 230 000	dotacja celowa: 190 100

e) dotacja na zapewnienie schronienia przez organizacje pozarządowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85203	środki własne : 97 455	środki własne: 97 455

2) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85228 - zadanie własne	usługi opiekuńcze: 231 020	usługi opiekuńcze: 231 020
852-85228 - zadanie zlecone	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 597 580	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 116 500
852-85228 – realizacja projektu pt.: „Nowa jakość usług opiekuńczych w Gminie Białe Błota”	43 682	43 682 - w tym: EFS i środki krajowe: 38 421 udział własny gminy: 5 261

3) Realizacja programu „Posilek w szkole i w domu”:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85230	ogółem: 252 334	ogółem: 252 334
	dotacja: 151 400	dotacja: 151 400
	środki własne: 100 934	środki własne: 110 000

4) Domy Pomocy Społecznej:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85202	663 300	663 300

5) Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim, Trzcincu i Murowańcu:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85203	432 920	432 920

6) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny / program wspierania osób pobierających świadczenia opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
855-85502	ogółem: 5 406 000	ogółem: 5 406 000
	świadczenia społeczne - dotacja: 4 824 940	świadczenia społeczne - dotacja: 4 824 940
	inne koszty: /obsługa / - dotacja: 477 060	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 477 060
	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 104 000	inne koszty: /obsługa/ środki własne: 104 000

7) Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenia wychowawcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
855-85501	ogółem: 32 000 000	ogółem: 26 458 000
	w tym świadczenia: 31 728 000	w tym świadczenia: 26 233 107
	w tym koszty obsługi: 272 000	w tym koszty obsługi: 224 893

8) Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii (środki z funduszu alkoholowego) :

a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85154	ogółem: 39 300	ogółem: 39 300
	- działalność GKRPA 38 100 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 200	- działalność GKRPA 38 100 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 200

b) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85154	269 100	269 100

c) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85153	46 200	46 200
851-85154	15 000	15 000

d) Przeciwdziałanie narkomanii

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85153	ogółem : 13 800	ogółem : 13 800
	- programy profilaktyczne 3 300	- programy profilaktyczne 3 300
	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród 2 000	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród 2 000
	- szkolenia, konferencje itp. 5 000	- szkolenia, konferencje itp. 5 000
	- doposażenie oraz zakup materiałów edukacyjnych 1 000	- doposażenie oraz zakup materiałów edukacyjnych 1 000
	- grupa terapeutyczna przy GCK w Cielu 2 500	- grupa terapeutyczna przy GCK w Cielu 2 500

e) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85154	9 300	9 300

f) Rodzinny Punkt Konsultacyjny :

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
851-85153	20 500	20 500
851-85154	86 800	86 800

9) Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb":

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
853-85311	PFRON: 542 400	PFRON: 542 400
	Starostwo Powiatowe: 60 267	Starostwo Powiatowe: 60 267
	środki na integrację społeczną: 10 000	środki na integrację społeczną: 10 000

b) Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA"

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85295	95 600	95 600

10) Inne programy :

a) Ośrodki wsparcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej (na terenie m. Bydgoszcz)

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85203	155 500	155 500

b) Pozostałe zadania

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85295	Prace społecznie-użyteczne	6 000,00	6 000,00
852-85295	Program wychodzenia z bezdomności	3 000,00	3 000,00
852-85295	Pieczą zastępczą: koszty pobytu dziecka w zastępczych formach opieki	100 000,00	100 000,00
852-85295	Koszty dowozu posiłków	5 000,00	5 000,00
852-85295	Koszty transportu medycznego	2 000,00	2 000,00
852-85295	Program Klub Senior +	78 600,00	78 600,00
852-85295	Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021	378 125,06 (dotacja)	90 800,00 (środki własne)
852-85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny	48 300,00	48 300,00
855-85503	Karta Dużej Rodziny	1 250,68	450,68
855-85504	Wspieranie rodziny	152 200,00	152 200,00
852-85504	Pieczą zastępczą: wypłata jednorazowego świadczenia „Dobry Start” (300+)	1 020 000,00	1 020 000,00
853-85395	Białobłocka Rodzina Wielodzietna	250 000,00	250 000,00
854-85415	Stypendia socjalne dla uczniów	dotacja: 130 310,00	dotacja: 30 310,00
		śr. własne: 40 000,00	śr. własne: 40 000,00

c) Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2021
852-85219	wypłata wynagrodzenia - ogółem	33 369	26 004
w tym	wypłata wynagrodzenia - dotacja	10 965	3 600
w tym	wypłata wynagrodzenia - środki własne	22 404	22 404

Przedstawione powyżej dane dotyczą określenia wysokości środków finansowych potrzebnych na zabezpieczenie realizacji zadań własnych i zleconych. Monitoring potrzeb prowadzony jest na bieżąco. W przypadku niedoborów na przyznawanie i wypłatę świadczeń finansowanych z budżetu gminy (np. zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, usługi opiekuńcze) tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o dokonanie zwiększenia budżetu stosownie do występujących potrzeb. Natomiast w przypadku braku środków na realizację zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa aplikować będziemy wnioski do Wydziału Polityki Społecznej przy Kujawsko - Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy z prośbą o zwiększenie dotacji na wypłatę świadczeń obligatoryjnych oraz dofinansowania realizacji zadań własnych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota
Jacek Grzywacz